en maiden proletaarit,
ää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

— 1930 | Maanantaina, elok. 25 p:nä — Mon., Aug. 25 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

miterrori Yhdysvalloissa anut työläistaistelijan murhaan

anzetti-muistotilaisuus Avellassa päätyt kahden puhujan surmaamiseen

G, elok. 23. — Tävat yleisöön tunkeutuainekset kaksi Saccotilaisuudessa esiinujaa Avellassa, tämän hellä.
teko on huippusaavufascistisesta terroristakunnalla on riehunut hilitanttista luokkatoian. Työläisten järjesja liikehtiminen taisusten alaisena on niin na suurriistäjien luokheidän on palkattava stä terrorisoimaan iminnoita. Tämä terötu mihinkään vaan, kin veriteko osottaa, porvarit suoranaisiin aattaakseen työläisten ja taistelevimmat aieltään.
erinen terrori ainoasa raataajaukot ryhtykkaampaan taisteluun a heidän palkkahurt, mobilisoimaan työin laajat massat yhehtimiseen.

ne varastettu

elok. 23. — Kansallijaostolle annettu pitkän elintieto kertoo, että irways-yhtiön Mothkone varastettiin varamulla ripustimestaan nailuasemalta.
otaan olevan ensimäievarkauden Canadan riassa ja poliisit pitärkoin silmällä tätä ustа.

aisen naisen a vielä selttämättä

utkimuksissaan edisty; ivät uskalla puhua
elok. 23. — YlitarMiller, rikosjaostolta, että poliisit eivät ksissaan Mrs. Perrin en minnekään, sillä het eivät uskalla pu eivät tiedä asiasta alaiset tietävät, että a kuin allekirjoittaa äräyksensä.
en on ollut arveluja, ri olisi itse ostanut sillä joku Eatonin distanut, että nainen, oli Mrs. Perri, mutus oli harhaanjohtatoinen nainen on toeensä tämän yrityksellä ole kuitenkaan tekemistä koko aslan

set ilmailijat neet Grönantiin

MINA, elok. 23. — g von Granau, sakija, ja hänen kolme kivät yllätyslennon Islannista Grönlannässä kärjessä olevaan

viranomaiset tiedoittänne tästä heidän a selvitti täällä helkansa aiheuttaman hikä johtui siitä, kun iedetty heidän päänau ilmoitti aikaansa takaisin Sakhdettyään Reykjavi kello 6.35 aamulla aa) hän lähetti noin ia myöhemmin rastaen olevansa tälpaisella leveysasteella a läntistä pituutta, la Grönlantia kohä sittenkin keassa

E. Mass. — Joseph n vahti, valitti että äriä hoitamaan lasnielly:t jotain". Kaupja tarkasti lapsen än särsivän ainoastushäirlöstä".
myöhemmin, kun olisikapteenin, vanetä lapsen vatsasta kattonaula.

Canadassa kehitetään suunnattomia vesivoimia

OTTAWA, elok. 2:. — Sisäasiain jaoston antaman selostuksen mukaan on kuluvan vuoden ensimäisen kuuden kuukauden aikaa vesivoiman kehitysprosessi noussut Canadassa korkeampaan määrään missä se on koskaan ennen ollut.

Parhaillaan rakennuksen alaisena olevat laitokset lupaavat yli 1,680,000 hv. lisäystä, niiden lopullisen tuotantomäärän ollessa 4 miljoonaa hv., minkä määrän ne tulevat antamaan maalle lähitulevaisuudessa.

Suurin työnalla olevista laitoksista on Beauharnois-yhtiön voimalaitos St. Lawrence-joen varrella, n. 30 mailin etäisyydessä Montrealista. Noin 15 mailin pituinen ja 3,000 jalan levyinen kanava tulee johtamaan vettä St. Francis-järvestä Lake St. Louisissa olevalle voima-asemalle. Ensimäiset osat laitosta, tuottaen n. 200,000 hv. valmistuvat lokakuussa 1932 ja kanavaa syventämällä voidaan tuotanto kohottaa 2,000,000 hv. Voimalaitosten rakentimisessa on Quebecin maakunta etualalla.

Ranska lähettää suuren lähetystön kansainliiton kokoukseen

PARIISI, elok. 22. — Ranskalaiset, jotka pelkäävät Saksan esittävän ensi kuun alussa kokoontuvalle kansainliiton kokoukselle muutosta Versaillesin rauhan ehtoihin, nimittivät ellen voimakkaan ranskalaisen lähetystön mainittuun istuntoon.

Ranskalaisen lähetystön johdossa tulee olemaan ulkomaaministeri Briand ja muodostuu se 14 edustajasta, joista kahdeksan kuului Ranskan viime vuotiseen lähetystöön. Kolme täysivaltaista edustajaa ovat: Briand, työministeri Pierre Laval ja kauppaministeri Pierre Etienne Flandin.

Auto kanavaan

KOLME HENKEÄ HUKKUNUT

SALT STE. MARIE, Ont. elok. 21. — Kolme henkilöä joutui ellen illalla tapaturmaisen kuoleman uhriksi, kun Richard Flynnin ajama auto luisti Ashmunkadun sillalta suojakaiteiden yli kanavaan.

Flynn, joka oli kotoisin Michiganin Soosta, oli Smith vuokra-autoyhtiön palveluksessa. Hänen autossaan oli kaksi matkustajaa, kun hän ajoi autoa Ashmun-kadulla klo 11 illalla. Hän yritti sillalle lähestyessään siivuuttaa toisen auton, jolloin hänen oma autonsa poikkesi tieltä ja syöksyi kaiteiden yli kanavaan. Heti onnettomuuden tapahduttua nostettiin hälyytys ja tehtiin epäonnistuneita yrityksiä auton löytämiseksi. Sukeltajakin on etsinyt epäonnistuneilla tuloksilla. Kanavassa on vettä 22 jalkaa syvältä ja se virtaa nopeasti, vaikeuttaen etsijöiden työtä. Autossa olevien matkustajien nimiä ei tiedetä varmuudella.

Tuottajat julistaneet boikotin maidonvälittäjiä vastaan

KANSAS CITY, elok. 23. — Maidon tuottajien aloittama maitolakko on nyt jatkumassa toista viikkoa. Kansas Cityn alueen maidon myyjät ovat uhanneet jatkaa taistelua "kunnes viimeinen laukaus on ammuttu".

Eräs Myer Sanitary Milk-yhtiön ajuri väittää, että metsästä ammuttiin eilen kaupunkiin tulevaan maitotrokiin, niin että yksi tonkista meni puhki ja maito virtasi tielle.

Toisen trokin ajuri väittää noin 20 maanioitua naista tulleen 10 miehen johdolla hänen trokinsa eteen, pysäyttäen sen, uskaltamatta tehdä sen suurempaa vaurioita, kun hän uskasi ampua heidän joukkoonsa. Naisten uskotaan olleen Pure Milk Producers-yhdistyksen jäsenten vaimoja. Yhdistys julisti boikotin Kansasin maidon myyjiä vastaan, kun nämä kieltäytyivät maksamasta maidosta heidän vaatimaansa hintaa. Maidon tuottajat saavat nyt $2.65:iä 100 paunasta maitoa ja selostavat, että maidon välittäjät, jotka saavat 13 senttiä kvartiita, voivat maksaa heille $2.75 100 paunalta.

Saskatchewan vaatii vehnän myyntilakia

REGINA, elok. 24. — Canadan vehnärenkaan presidentti L. C. Brouillette on selostanut, että Saskatchewanin vehnärenkaan johtokunta tulee, huolimatta siitä, minkälaisen kannan Manitoba ja Alberta tulee ottamaan vuoden 1930 sadon myynnin kontrolloimista koskevaan lainlaadintaan nähden, tekemään kaikkensa sellaisen lain saamiseksi.

Vehnärenkaan johtokunta on lähettänyt päätöslauseen maakuntahallitukselle, pyytäen sitä ryhtymään toimenpiteisiin v. 1930 sadon myymiseksi joko vehnärenkaan tai jonkun muun yhteisen välittäjän kautta. Tällaiseen vaatimukseen selostetaan ryhdyn huonojen myyntimahdollisuuksien vuoksi sekä vehnän kasvattajien turvaamiseksi. Yhdeksi syyksi selostetaan myöskin se, että pankit eivät ole suostuneet maksamaan sitä etumaksua, minkä rengas on vaatinut.

Winnipeg, elok. 24. — Pääministeri Bracken vahvisti ellen todeksi Manitoban vehnärenkaan presidentin, C. H. Burnellin tekemän selostuksen, että maakuntahallitukselta ei ole pyydetty apua 100 prosenttisen vehnärenkaan tai lautakunnan muodostamisessa.

Saksan ja Ranskan välinen kiista jatkuu

GENEVA, elok. 23. — Ranskan ja Saksan välinen taistelu Versaillesin rauhanehtojen uudelleen tarkistamiskysymyksestä on kiihoittanut täällä valmisteluja tulevan kansainliiton neuvoston sekä yleistä lähetystön istuntoa varten.

Saksan äskettäin ilmaisemasta kannasta rajamuutosten suhteen arvellaan muodostuvan kaikkein kuumimman riitakysymyksen, ainakin "epävirallisesti", mutta toisina laajan "pohdinnan" alaisina tulee olemaan myöskin Euroopan liittoutumishanke sekä kansainvälisen oikeuden tuomarien nimittämiskysymys.

Yhdysvaltain edustajiksi maailman oikeuden tuomariksi on nimitetty Frank B. Kellogg, ja vaikka hän on 74-vuotias, on hän halukas ottamaan tämän toimen vastaan.

Amerikalaisen "paremman" yleisön huolia

PARIS, Tenn., elok. 23. — Tämän kaupungin 63-vuotias pormestari ja hänen 16-vuotias tyttö-vaimonsa, entinen neiti Myrtle Pauline Clark, asettuivat eilen illalla asumaan heitä varten valmistettuun kotiin, jääden siellä odottamaan kiukkuisten kaupungin asukkaiden seuraavaa toimenpidettä, sillä nämä olivat uhanneet erottaa pormestarin toimestaan.

Pormestari McNeil ja hänen morsiamensa olivat salaisesti vihillä viime tiistaina, uhmaten täten kaupunkilaisten komitean avointa uhkausta, että jos pormestari uskaltaa mennä avioliittoon tämän 47 vuotta itseään nuoremman tytön kanssa, niin hänet asetetaan syytteeseen virkavirheestä. McNeil oli vanhapoika.

Tämän vuoden siirtolaisuus Canadaan ollut pienempi edellistä

OTTAWA, elok. 23. — Kuluneen viskaalivuoden neljän ensimäisen kuukauden aikana, huhtik. 1 päivästä heinäk. 31 päivään mennessä on Canadaan saapunut 58,273 siirtolaista, osoittaen 38 prosentin lasku, verrattuna siirtolaisuuteen samalla aikaa viime vuonna, jolloin niiden lukumäärä oli 94,214.

Siirtolaisia saapui eri maista seuraavasti: brittiläisiä 15,317, viime vuonna 41,054; Yhdysvalloista, 12,075, viime vuonna 14,773; pohjois-Euroopan maista 11,109, viime vuonna 17,979; muita kansallisuuksia 15,772, viime vuonna 20,590. Saman ajan sisällä 13,090 canadalaista, jotka olivat menneet Yhdysvaltoihin pysyväistä asumista varten, palasivat sieltä takaisin, mutta näiden lukumäärä ei sisälly siirtolaisnumeroihin.

Lapsihalvaus päättynyt kuolemalla

TORONTO, elok. 23. — Toronton terveysjaostolle ilmoitettiin eilen toinen lapsihavauksesta johtunut kuolemantapaus. Kaksi uutta sairaustapausta on ilmoitettu terveysvirastolle. Sairaustapauksia on vuoden alusta alkaen ollut kaikkiaan 48, joista kaksi on kuollut.

Mercoalin kaivosmiehet ja heidän perheensä hädässä

Kymmenennen viikon alkaessa seisovat kaivostyöläiset lujana ja voitto on mahdollinen jos lakkoavustusta tulee

Vuosi sitten taistelivat Hamiltonin teräsvaunutyöläiset, metsätyöläiset, y.m. Ulkopuolisten työläisjoukkojen avustus teki mahdolliseksi heille taistelun jatkamisen. Tämä vain tekee mahdolliseksi Mercoalin kivihiilen kaivajille taistelussa kestämisen.

HE TAISTELEVAT Amerikan kaivosmiesliiton taantumuksellisen johdon pirstomispolitiikkaa vastaan ja KAIVOSTYÖLÄISTEN YHTENÄISYYDEN puolesta, rakentavat militanttista kaivosmiesten uniota.

HE TAISTELEVAT kaivosparoonien hyökkäystä vastaan, palkkojen alentamista vastaan ja elämäntasonsa säilyttämiseksi.

HE TAISTELEVAT raakamaista poliisihyökkäystä vastaan, puolustaen lakonvartiointioikeuksiaan.

Jo viikkoja sitten heidän ajettiin pois kurjista asunnoistaan ja nyt ovat perheet, vaimot ja lapset ilman suojaa.

He taistelevat tyhjällä vatsalla. Vaimot ja lapset NÄLKÄISENÄ!

Älkäämme antako heidän kuolla nälkään! Heidän täytyy saada ruokaa ja suojaa.

Kaivosmiehet ovat kymmenen viikon taistelulla osoittaneet taisteluhalunsa. Heitä on autettava, sillä heidän tulee voittaa taistelussaan!

Lähettäkää avustusta, nyt, tänään, heti! Jokainen sentti merkitsee paljon! Järjestäkää heti keräys, kymppisenttejä, dollareita, pääasia että tulee heti!

Lähettäkää osoitteella: Kansainvälinen Työväen Apu, Ijinnen aluekomitea, J. Hladun, 416 First Ave. N.E., Galgary, Alta.

Taistelut Pohjois-Intiassa ovat jälleen kiihtymässä

ÄSKEINEN TILAPÄINEN HILJAI SUUS POHJOISILLA TAISTELUALUEILLA PUHJENNUT UUDELLEEN HEIMOLAISJOUKKOJEN HYÖKKÄYKSEEN

SIMLA, INTIA, elok. 23. — Tänne tulleet tiedot kertovat, että Peshawarin alueella samoin kuin yleensä Intian pohjoisilla rajamailla ovat afridilaisheimolaiset ryhtyneet uudelleen laajaan offensiiviinsä englantilaisia joukkoja vastaan.

Muutaman päivän ajan tilanteen kerrotaan olleen hiljaisen, kaikkien yhteenottojen valmentuessa. Brittiläiset sotilaspiirit pyrkivät tulkitsemaan tätä jo heimolaisten liikehtimisen vaimenemiseksi, mutta tällainen olettamus on tullut nyt todetuksi virheelliseksi.

Viimeisen 24 tunnin ajan on rajaseuduilla laajalla alueella vallinnut kiivas ammunta, heimolaisjoukkojen uudelleen siirtyessä taisteluasemiin brittiläisiä vastaan. Molemmat puolet ovat tällä välin lujittaneet voimiaan, brittiläisen sotilaskoneiston siirtäessä kaikki saatavissa olevat joukot laajalta alueelta Intiaa Peshawarin seuduille, mihin kapinallisten heimolaisten hyökkäyksen tiedetään keskittyvän.

Perin arveluttavana merkkinä ovat brittiläiset lentokoneet tiedottaneet, että noin 3,000 afridilaista käsittävä etuvartiasto on siirtynyt Baghin kauppalaan, mikä on straateegisesti tärkeä keskus hyökkäyksessä Peshawaria vastaan.

Heimolaisjoukkojen kumouksellinen liikehtiminen on valtaamassa entistä huomattavamman alan, voittaessaan suurenevat taakseen.

Uusi poikkeuslaki astunut voimaan kumouksellista liikehtimistä vastaan

CALCUTTA, Intia, elok. 23. — Brittiläinen diktatuurikomento Intiassa tänään laati uusia äärimäisiä poikkeuslakeja, joitten päämääränä on tukahduttaa kaikki kumouksellinen liikehtiminen, mikä on tähdätty brittiläistä imperialismia vastaan. Uuden poikkeuslain mukaan voidaan vangita kuka hyvänsä hallitusta vastaan toimiva henkilö ja teljetä viideksi vuodeksi vankeuteen ilman edes muodollista oikeudenkäyntiä.

Tämän uuden lain mukaan voidaan siis ilman tarpeettomia muodollisuuksia teljetä kumoustaistelijoita vankeuteen, brittiläisen luokkakoneiston kaikin keinoin valmistaessa aseitaan turvatakseen imperialistista riistovaltaansa Intiassa.

Canadan aavikolla ollut kuumia ilmoja

WINNIPEG, elok. 22. — Viime päivien aikana on lännen vehnäalueella vallinnut kova kuumuus. Saskatoon oli eilen Dominion kuumin paikka, lämpömittarin osoittaessa 82 astetta. Swift Currentissa oli 80 ja Moose Jawssa 81 ja Reginassa 79 astetta. Manitobassa ja Albertassa ei ollut yhtä kuumaa. Winnipegissä oli 74, Brandonissa 78 ja Edmontonissa 74 astetta.

Afrikan alkuasukkaita kuolee nälkään

Onkchan Belgialla "hyvä omatunto"?

BRYSSEL, elok. 24. — Belgian Afrikan alueella toiminut ylilähetyssaarnaaja, piispa Claes on selostanut täällä 40,000 alkuasukasta kuolleen nälkään Ruandan maakunnassa, Belgian Kongossa. Hän selosti pitkäaikaisen kuumuuden aiheuttaneen nälänhädän. Tuhansia alkuasukkaita on siirtynyt brittiläiselle alueelle Ugandaan.

Union toimitsija kuollut haavoihinsa

CHICAGO, elok. 23. — Bernard Rubbery, Chicago Journeyman Plumbers union toimitsija, kuoli eilen ampumahaavoista, joita hän sai samalla kertaa, kun union korkeampi virkailija Charles Mulchany surmattiin.

Mulchany, putkityöläisten union liikkeenhoitaja, meni Rubberryn kanssa uuden Lane Technical-koulun alueelle, aikomuksella kutsua putkityöläiset lakkoon, koska urakoitsijayhtiö ei ollut erottanut koulun rakennustöiden johdossa olevaa Charles Courchenea.

Poliisit "etsivät" Courchenea sekä Charles A. Steiniä, urakoitsijayhtiön johtajan, Carl Steinin, poikaa.

Saksan kapinetti laatinut uuden vaalilain

BERLIN, elok. 23. — Kabinetti hyväksyi eilen uuden vaalilain, mikä vähentäisi parlamentin jäsenmäärää vähintäin 50 edustajalla. Hallitus aikoo alistaa suunnitelmansa liittoneuvostolle, minkä jälkeen se menee uudelle parlamentille, mikä valitaan syyskuun 14 päivän vaaleissa.

Tämän uuden lain on laatinut salaisuudessa sisäministeri Wirth ja sen tarkoituksena on auttaa voimakkaampia puolueita pienempien ryhmien kustannuksella, mutta luonnollisestikin tarkoittaen etupäässä sulkea kommunistiset edustajat kokonaan pois parlamentista.

Lisää hiilenkaivajien ruumiita löydetty

BLAKEBURN, B. C., elok. 22. — Tänä aamuna löydettiin 10 hiilenkaivajan ruumista no. 2 viertotasanteelta Blakeburnin kaivannosta. Nyt on löydetty kaikkiaan 35 ruumista ja 10 on vielä kadoksissa.

Yhdysvaltoja hallitsee 59 kapitalistia

NEW YORK, elok. 23. — Johtava kapitalistinen politikoitsija ja valtiomies James W. Gerard, entinen lähettiläs Saksaan, on myöntänyt, että 59 miestä, jotka hän on nimittänyt hallitsee Yhdysvaltoja.

Nämä 59 "hallitsijaa" eivät koskaan eroa virastaan, niinkuin tekevät heidän kontrolloimat politikoitsijat, vaan hallitsevat "hallitusta" ja teollisuutta rahapääoman yksinvaltijaina.

Gerardin listassa ei ole ollenkaan presidentti Hooverin nimeä, vaan listalla on ensimäisenä John D. Rockefeller, nuorempi. Gerard joutui nimittämään nämä 59 "hallitsijaa", julaistuaan äsken Englannissa levitetyn kirjasen varakreivi Rothermeren ja loordi Beaverbrookin valtakunnan kaupan ja suojatullipolitiikan puolesta. Hän mainitsi tässä kirjassaan 40 Yhdysvaltoja hallitsevasta miehestä. Kun häneltä kysyttiin näiden miesten nimiä, sanoi hän tarkemmin ajateltuaan niitä olevan 59.

Nämä hallitsevat Yhdysvaltoja omistamalla tai kontroimalla tuotannon palveluksessa olevaa pääomaa ja Gerard sanoo pankkireilla olevan suurimman vallan. Hän myöntää, että nämä "hallitsijat" päättävät keitä pääsee hallituspaikkoihin.

Unkari vaatii takaisin kalleuksiaan

BUDAPEST, Unkari, elok. 22. — Syyskuun loppupuolella tulee laillisia teitä ratkaistavaksi oikeusjuttu, mikä on noussut itävallan hallituksen toimenpiteestä, takavarikoidessaan Hapsburgien suvulle kuuluvia kalleuksia ja muuta omaisuutta.

Unkari vaatii palautettavaksi m. m. kuningas Attilalle kuuluneet aarteet; Transylvanian prinssi Bocskayn kruunun; kuningas Bela IV:nen kirjurin käsinkirjoitetut muistiinpanot sekä suuren määrän taide-esineitä, jotka hallitus väittää viedyn Wieniin edesmenneen keisari Franz Josephin mielivaltaisesta tahdosta, vastoin unkarilaisten suostumusta.

Uutta siirtolaismääräystä sovellutetaan jo

HALIFAX, elok. 22. — Neljällä Atlannin linjalaivalla, jotka saapuvat Halifaxiin seuraavan kolmen päivän sisällä on yli 200 matkustajaa, joihin tulee vaikuttamaan uusi, elokuun 14 p. annettu hallituksen määräys. Määräys koskee laivoja, jotka elokuun 14 p. tai senjälkeen ovat lähteneet Europasta ja estää maihin pääsyn farmityöläisiltä, perhepalvelijattarilta sekä muilta, jotka ennen muodostivat suurimman osuuden Europan mannermaalta tulevista siirtolaisista.

Ellcivät Ottawan viranomaiset päätä toisin, kielletään maihin pääsy useammalta näistä siirtolaisista ja heidät mahdollisesti pakoitetaan pysymään laivoissa.

Canada menettää Uudessa Seelannissa huomattavan ostajan

TORONTO, elok. 23. — Canadalainen v. 1930 vuosikirja antaa seuraavan selostuksen Canadan vienneistä Uuteen Seelantiin v. 1929: Kumituotteet (automobiilien kumit muodostaen suurimman osan) $3,848,397; automobiilien lukumäärä 9,642, yhteensä $4,787,504; automobiilien osat $368,473.

Nyt uskotaan Canadan menettävän melkein täydellisesti tämän $9,004,374 kaupan Uuden Seelannin hallituksen antaman määräyksen vuoksi, mikä määräys asettaa autot ja autojen osat yleiseen tariffiluokkaan, pois etuoikeutetussa asemassa olevien tuotteiden listalta.

Neuvostoliitto ensimäinen farmikoneiden ostajana

WASHINGTON, D. C., elok. 23. — Canada, joka monet vuodet on ollut paras markkinapaikka Yhdysvaltain farmikoneille, on joutunut toiselle tilalle, sillä ensimäisen paikan on ottanut Neuvostoliitto. Viennit Canadaan laskivat 30 prosentilla siitä, mitä ne olivat v. 1929 ensimäisen kuuden kuukauden aikana, laskien $24,699,910:sta, missä ne olivat tällöin, $17,231,740:iin v. 1930 ensimäisen puolen vuoden aikana.

Kommunismi Kiinassa tunkeutuu kaikkialle

Kansallinen hallitus koettaa vangitsemisilla ehkäistä punaisuutta omien riviensä sisäpuolella

NANKING, Kiina, elok. 23. — Täkäläiset hallituspiirit myöntävät kommunistisen vaikutuksen funkeutuneen niin oleellisiin piireihin Nankingissa kuin suoranaisesti hallituselmiin, arveluttavien vuotojen kehittyessä, tietojen y.m. punaisille joukoille kuljettamisen tehostuessa arveluttavissa määrin. Kahdenkymmenen kommunistin selostetaan joutuneen nankingilaisen komennon vangiksi täällä, useitten niistä ollessa läheisessä yhteydessä hallitusviranomaisten kanssa. Yksi vangituista on nuori, ulkomailla sivistyksensä saanut nainen, jonka erikoisemmin selostetaan onnistuneen vakoilutyössä punaisten hyväksi.

Kommunistien joukkovangitsemiset kaikissa Kiinan valkoisen vallan alaisena olevissa keskuksissa on saamassa alati laajemman mittakaavan. Että jotain henkilöä epäillään kommunistiksi on kylliksi syytä tämän vangitsemiseen ja lukuisissa tapauksissa hänen telottamiseensa. Tällä tavoin on satoja päivittäin teurastettu Hankowissa, Changshassa, y.m. keskuksissa.

Winnipegin työttömät järjestyvät

Valmentautuvat tulevan talven taisteluitten varalta

WINNIPEG, Man. — Toiminnassa ilmenneen lamaannuskauden jälkeen ovat winnipegilaiset työttömät työläiset uudelleen tiivistäneet järjestönsä rivejä ja ryhtyneet erikoiseen järjestämisryntäykseen työttömien mobilisoimiseksi tähän järjestöön. Työttömyystilanne täällä on pelottava. Elonkorjuukaan ei ole tänä vuonna antanut työtä kuin suhteellisesti muutamille työttömille ja nyt kun elonkorjuukin on ohitse tulee työttömäin lukumäärä täällä nousemaan yhä edelleenkin.

Winnipegin työttömät ovat valmistautumassa siihen taisteluun mikä heillä on edessään talven lähestyessä. Syyskuun 13 päivänä pidettävässä työläisten yhtenäisyysliiton konferenssissa tulee olemaan myös työttömäin edustajisto.

Puuvillan kuljetusmaksuja muunnostellaan

WASHINGTON, D. C., elok. 23. — Valtioiden välinen kauppakomissioni on määrännyt, että puuvillan rahtimaksujärjestelmässä laadittu korjaus astuu voimaan tammikuun 10 p. Uudelleen järjestelyn mukaan pysyvät itäeteläiset maksut muuttomattomina, Mississippi-laakson maksut alennetaan ja eteläläntisiä maksuja hiukan korotetaan.

Muutokset rahtimaksuihin tehtiin niiden valitusten suhteen, joita komissionille olivat esittäneet 11 puuvillän kasvattajien osuustoiminnallista yhdistystä Arkansasin, Alabaman, Pohjois-Carolinan, Georgian, Louisianan Missourin Oklahoman, Tennesseen, Texasin, Arizonan ja Etelä-Carolinan valtioista. Komission jäsenet ennustivat muutoksen vähentävän jonkun verran kuljetusyhtiöiden tuloja.

Laivuri kadonnut moottorialuksen palossa

CHARLETTETOWN, P. E. I., elok. 23. — Moottorialus "Amerobin" kapteeni on kadoksissa ja kaksi laivamiestä vaarallisesti sairaana palohaavoista, joita he saivat kun heidän pieni öljylastissa oleva aluksensa syttyi räjähdyksen vuoksi palamaan eilen illalla kahdeksan mailin päässä Miminigashista, Prince Edwardin saarelta. Kadoksissa olevan laivurin nimeä ei tiedetä.

"Amerob" lähti eilen iltapäivällä Richibuctosta, N. B., mutta jäljelle jääneet eivät ole voineet vielä ilmoittaa minne se oli matkalla. Laivalla oli 5 laivamiestä. Räjähdys tapahtui klo 6 illalla, heittäen. Tulastusveneen kannelta mereen. Tulipalo levisi heti läpi laivan. Lämmittäjä Robert Long hyppäsi mereen ja ui veneen luokse ja otti toiset laivamiehet veneeseen, mutta laivurla ei näkynyt missään. Miehet soutivat 8 mailia saapuen rantaan klo 10 illalla.

Kansainliiton Palestiinan raportti

GENEVA, elok. 23. — Genevassa selostetaan herättäneen suurta puheenaihetta se, että kansainliiton mandaattikomissiont ei ole vielä tähän mennessä julaissut raporttiaan Palestiinan viimekesäisten riitaisuuksien johdosta suorittamistaan tutkimuksista.

Liiton sihteeristö väittää viivystymisen johtuneen siitä painotyön paljoudesta, minkä näiden pöytäkirjojen täydellisinn painattaminen on aiheuttanut, mutta sanoo raportin olevan valmiina ensi maanantaina, jolloin se julaistaan samanaikaisesti sekä Genevassa, että Lontoossa.

Täkäläiset huhut kertovat raportin arvostelevan ankarasti brittiläisen hallituksen toimenpiteitä Palestiinan tilanteen suhteen juuri ennen sekä heti kahakoiden jälkeen. Täällä myöskin ennustetaan, että brittiläinen hallitus tulee vastaamaan puolestaan näihin "arvosteluihin".

"Kerjäläinen" saanut kokoon kamaa

NEWARK, elok. 24. — Poliisit, löydettyään pienestä, kalustettuna vuokratusta ruokatalon huoneesta suuret määrät jalokiviä, vaatteita ja rahaa, epäilevät huoneen olleen jo 15 vuotta "master" kerjäläisen päämajana.

Mrs. Henrietta Schofield kertoo vuokranneensa tämän huoneen jo v. 1915 miehelle, joka antoi nimekseen James Wilson. Mies vaati, että huoneeseen ei saa koskaan laskea ketään ja että Mrs. Schofieldin itsensäkin on pysyttävä sieltä ulkona. Wilson on tämän jälkeen käynyt talossa aina noin kuuden viikon päästä, viipyen huoneessaan kaksi päivää.

Huoneen ovi avattiin eilen illalla. Sieltä löydettiin 35 kelloa, 9 ranneretngasta, 100 sormusta, rannekeloja, 21 rahasäiliötä, joissa oli $265, viisi lukittua matkalaukkua ja viisi arkkua. Huoneeseen levitetyillä nuorilla oli 50 pukua päällystakkeja ja muita vaatekappaleita; 75 paria kenkiä ja kymmeniä hattuja oli pitkin lattiaa. Toisista vaatteista oli ommeltu kiinni hiha, toisista toinen housunlahe, minkä vuoksi poliisit ryhtyivät etsimään sellaista "kerjäläistä", jolle nämä rikkaudet kuuluvat.

Amerikan ilmaliikenne trustiutuu

NEW YORK, elok. 23. — Juan T. Trippe, Pan-America Airways-yhtiön presidentti, ilmoitti eilen yhtiön ostaneen New York, Rio ja Buenos Aires linjat $4,000,000 kauppahinnalla. Pan-American ilmailuyhtiöllä tulee syyskuun 15 päivään mennessä olemaan maailman suurin moni-moottorinen lentokonelaivasto, jotka tulevat lentämään 100,000 mailia viikottain jokaisen maan läpi Keski- ja Etelä-Amerikassa.

Rikkoi Tyynen meren ennätyksen

VICTORIA, elok. 22. — "Empress of Japan" rikkoi kaikki entiset saavutukset Tyynellä merellä, saapuen B. Columbian karanteeni-asemalle tänään kello 8 aamulla, 8 päivää, 6 tuntia ja 53 minuuttia Jokohamasta lähtönsä jälkeen. Matka on 4,814 mailia. Laiva on uusi 26,000-tonnin kantoinen linjalaiva.

TORONTO, elok. 23. — Harveay Mills ja Isaac W. Sollaway asetettiin tänään poliisioikeudessa olleessa alustavassa kuulustelussa syytteeseen petoksellisesta salaliittoutumisesta. Molemmille asetettiin $100,000 takaus.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oma kustannustalo, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2587W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2587W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kolme kertaa. — Avioliitteen menoille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Ansiotoreilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kolme kertaa. — Liitosilmotukset $5.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 penniä kuitenkin kuolinpesiltä tai maistovärsyltä. — Kaikkien tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäistilmoittajien ja ilmotusten suhteen on, vaadittaessa, tähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:
Vapaus $6.50, 6 kk. $3.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Saksaan sekä muihin ulkomaille: 1 v. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Julkaisijat J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos että milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseensä, kirjoittakaa uudelleen lähettäjän persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenharjoittaja.

Canadan tehtailijain liitto paljastaa tilanteen todellisuuden

Äskettäin pidetyssä tehtailijain konventsionissa Torontossa presidentti lausui:

"Liiketoiminta on viimeisen kahden vuosikymmenen kuluessa joutunut kulkemaan erilaisessa taloudellisessa ilmapiirissä ... ja nyt hiljainen aika, sitä seuraten kaikkien perustuotteitten hintain lasku, kuten sinkki, kupari, tyjy, kivihiili, öljy, pumpuli, villa ja vehnä. Jo lähes vuoden on tuotanto lamaantunut Canadassa ja olemme kokeneet huomattavaa työttömyyttä ..."

Ja saman kokouksen laskelmien mukaan työttömyys on noin 1-5 koko teollisuuden työläisistä Todellisuudessa korkeampi.

"... Jotkut tehtaan tuottivat varastoihin; toiset käyttivät tilaisuutta korjatakseen ja kunnostaakseen laitoksiaan. Työläisensä suurelta osalta ... työskentelevät ainoastaan muutaman päivän tai puolia päiviä viikossa ..." jatkoi hän.

Tämä toteaa juuri sen että suurelta osalta ovat työläiset joutuneet alistumaan osa-ajalla työskentelemään, joka merkitsee että heidän ansionsa ovat moninkerroin vähentyneet sielläkin missä tuntipalkka on säilynyt entisellään.

"Uusi koneisto sivuuttaa käsityön ensi aluksi, sitten synnyttää mahdollisuuksia ... koneistö ylittää tarpeet ja niiden käytön täytyy hiljentyä kunnes ylitetyt varastot tulevat käytetyksi. Kun koneiston käyttö kasvaa, työpäivät tulevat lyhemmiksi, raskas käsityö poistuu ja elämä tulee helpommaksi ... Suurin osa meidän jokapäiväisistä tarpeistamme tuottaa koneisto, ja meidän tulisi valmistaa omamme niin että voisimme kontrolleerata tuotantoa."

Tässäpä sitä tulikin jo annos. Rationalisoitu tuotantotoiminta valmistaa tuotteita yli tarpeitten, ja nyt olemme tulleet siihen ettei ylitetyt varastot tulekaan käytetyksi, koska koneiston käyttö kasvaa ja markkinat supistuvat. Työpäivät pitäisi tulla lyhemmäksi, mutta sensijaan niitä jatketaan, tai toisaalla maksetaan vain muutaman tunnin viikkopalkka. Elämä voisi tulla "helpommaksi", jos me todella "voisimme kontrolleerata tuotantoa", mutta kun sen kontrolli on monopolistisen kapitalistisen rahamiehen kontrollissa, joka tuottaakin vain kauppaa ja voittoja varten, eikä tarvetta varten. Tämä on juuri se peruskysymys, joka on työväenluokan ratkaistava. Tämä käy mahdolliseksi vain kapitalismin kukistamisella ja sen tilalle sosialistisen tuotantotalouden järjestämisellä.

"Teollisuussuhteet työnantajain ja työläisten välillä ovat täydellinen Canadassa ja ovat parantuneet jatkuvasti vuosittain. Heidän etunsa ovat yhteiset ja yhteistoiminta takaa enemmän hyötyä kuin riitaisuudet. Monet teollisuuslaitokset ovat ... taanneet työläisille mahdollisuuden osakkeiden ostoon jos haluavat ja siten tullen osakkaiksi omistukseen. Toiset yhtiöt ovat järjestäneet erikoistoimenpiteitä työläisilleen osakkeiden saantiin. Työläiset tulevat jatkuvasti tutustumaan tuotantotoimintaan ja huomaavat että palkat ja tunnit ovat vain osa sen probleemista."

Mitkä ovat niitä erikoistoimenpiteitä, joita varataan työläisille osakkeiden saantia varten? Tässä viittaamme vain yhteen yhtiöön, joka on jokainen vuosi ostanut farmarien vehnän mitättömillä hinnoilla ja myllyissään maksanut työläisille halpoja palkkoja, s.o. Maple Leaf Milling Co. Tämä yhtiö alkoi v. 1927 ja sai voittoylijäämän $469,345, jolloin se laski osaketta kohden $31.71. Sitten se alkoi myymään työläisilleen osakkeita, mutta laski ulos 100,000 osakketta, niin että 25,000 osakkeen tilalla oli 125,000. Jokaiselle entiselle osakkaalle annettiin viisi osaketta lisää, sekä jatkettiin osakkeitten myyntiä $100.00 kappale. V. 1928 voitot olivat $513,292.00 niin siitä huolimatta oli voitto osaketta kohden vain $7.63. Tällaisella toimenpiteellä oli ensiksikin ulkopuoliselle näytetty ettei voitot olleet niin suunnattomat, mutta samanaikaisesti oli taattu viisinkertainen voitto rahamiehille jotka kontrolleerasivat ja työläiset saivat "voittoja", joka kylläkin oli vastaava 7 ½ prosentin korkoa. Samat "erikoistoimenpiteet" muuallakin.

Mutta ensimäisen työttömyyskauden tullessa käy näille työläisille välttämättömäksi vaihtaa osakkeensa rahaksi, eikä tällä "erikoistoimenpiteellä" ole saavutettu muuta kuin petollinen luulottelu, että on oltu "isäntiä ja omistajia". Loppujen lopuksi selviääkin nykyisessä tilanteessa että paremmat palkat ja lyhyemmät työtunnit ovat sittenkin ainoa probleemi, missä työläiset voivat itseään turvata nykyisen järjestelmän puitteissa. Mutta näiden probleemien ratkaisu muodostuu nykyisessä tilanteessa yhä enemmän ja enemmän elämän kysymykseksi, sekä vaatii ratkaisevasti työläisten ja työnantajain suhteitten ymmärtämistä luokkasuhteiksi, jossa niillä ei ole mitään yhteistä, mutta työläisten luokkana täytyy lujittaa rintamaansa voimistuttaaksensa taistelukykyään luokkavihollistaan vastaan.

KESKUS.

Historiikkia "rauhallisesta" kehityksestä

Viisikymmentä vuotta sitten kapitalismi alkoi astelemaan imperialistisen kehityksen vaiheeseen. Parikymmentä vuotta myöhemmin oli se jo täydessä kukassaan. Tämä viisikymmentä vuotta osoittautuu olleen melkein jatkuvaa verileikkiä maailman valtiudesta, sotilaallisesta mahdista ja merien herruudesta, sekä siirtomaiden orjuuttamisesta. Se on ollut viisikymmentä vuotta jatkuvaa uhrausta voitto-osingon alttarille. Nämä ovat merkkeja "rauhallisuudesta": Serbian ja Montenegron sota Turkkia vastaan v. 1876; venäläis-turkkilaissota 1877—78; Britannian sotajoukot hyökkäävät Afganistaan 1879; Sota Ranskan ja Kiinan välillä Tonquinin hallinnasta v. 1883—5; Serbian ja Bulgarian välillä v. 1885—86; Venäjän ja Afganistan sota 1885; Japanin ja Kiinan välinen sota Korean herruudesta v. 1894; Espanjan sota Cuban vallinnasta v. 1895; Abyssiinian sota 1896; Turkin ja Kreikan sota v. 1897; espanjalais-amerikalainen sota Cuban hallinnasta v. 1898; Suur-Britannian Etelä-Afrikan hallinnasta v. 1899—1901; Europan vallat Kiinaa vastaan (Boxersota opiumin Kiinaan kuljettamisesta) v. 1900; Britannia Tibettiä vastaan v. 1904; Saksan Herrerosian sota v. 1904—05; venäläis-japanilainen sota Mandshurian valtiudesta v. 1904—05; Italian ja Turkin sota Tripolin hallinnasta v. 1911—12; Serbian ja Kreikan sota Bulgariaa vastaan v. 1913; maailman suursota v. 1914—1918; Yhdysvaltain tunkeutuminen Mexicoon v. 1917; Maailman vallat ympäröivät Neuvostoliiton sotilaallisesti ja rahastaen vallankumoukselliset armeijat ulkoisesti ja sisäisesti 1918—20; Saksa ja Britannia, vaikkakin sodassa toisiaan vastaan, toimivat yhteistoiminnassa Suomen vallankumouksen tukahduttamiseksi v. 1918; Europan vallat hukuttavat Unkarin vallankumouksen vereen ja järjestävät Horthyn verisen hallinnon v. 1919.

Sitten maailman verileikin sodat ovat olleet jatkuvia. Yhdysvaltain tunkeutuminen Porto Ricoon, Haitiin ja Nicaraguaan; Ranskan hyökkäykset Marokkoon; Britannian hyökkäykset ja verinen puristus Irakissa, Egyptissä ja Persiassa, erikoisesti tällä kertaa Intiassa; maailman suurvaltojen temmellys Kiinassa jatkuvasti työläisiä ja talonpoikia vastaan, jotka esiintyvät imperialismin ikeestä vapautumisliikkeessä ja tällä haavaa taistelevat Neuvostovallan luomiseksi.

Varustautumisen suunnaton kiihko ja kärjistyvä talouskriisi, sekä sen kiihdyttämä markkinain valtauskamppailu imperialististen valtojen välillä, eivät ole vain leikkiä, mutta täyttä totta. Hirveydessä ennen kuulumaton maailman teurastus tulee olemaan läheisesti uhkaava uusi maailman sota.

Työväestön on kautta maailman astuttava tätä vastaan. Kommunistinen nuorison internationale kutsuu rakentamaan vallankumouksellisen proletariaatin iskujoukkoja kansainvälisen nuorison viikon — syyskuun ensimmäisen viikon — kuluessa. Jokaisella paikkakunnalla tulee käytännöllisesti ilmaista työtätekevien päättävä tahto, osallistumalla tilaisuuksiin ja niiden valmistamiseen.

KESKUS.

Indutrialisti sosdemien puolesta

Industrialisti on kiinnittänyt huomiota niihin lukuisiin protesteihin, joita meikäläisissä lehdissä on julkaistu Suomen fascistikomentoa vastaan. Se myöntää, että tuollaisella mielenilmaisulla fascistikomentoa vastaan on määrätynlainen merkityksensä. Mutta kun noissa protesteissa syytetään sosdemejäkin fascistien liittolaisiksi, niin sitä ei Industrialisti hyväksy. Kas m.m. näin se kirjoittaa:

"Useissa protestitilaisuuksissa olemme havainneet hyökättävän Suomen sosialidemokraatteja vastaan ja syytettävän heitä nykyisen fascistiliikkeen kannattajiksi tai liittolaisiksi. On siis sisällytetty niihin sitä samaa typerää ryhmäpropagandaa jolla on niin runsaassa määrässä 'kommunistien" taholta tässä maassa muistettu sosialidemokraatteja sekä teollisuusunionisteja. Ja kuitenkin tämän protestiliikkeen johdossa olevien ainesten pitäisi tietää että eivät enempää sosialidemokraatit Suomessa kuin teollisuusunionistit tässä maassa suosi fascismia. Kummallakin näillä ryhmillä on 'kommunismista' eroavat käsityksensä työväenliikkeessä, mutta fascismi on kummallekin vierasta."

Kas vain miten navakasti Industrialisti liittolaistensa — sosdemien — puolesta protesteeraa. Mutta asia ei muutu sen protesteeraamisella, sillä on enempi kuin riittävästi todisteita siitä veljellisestä yhteistyöstä Suomen fascistiporvarien kanssa, mitä Suomen sosdemit ovat harjoittaneet auttaakseen ja rohkaistakseen fascisteja hyökkäämään Suomen luokkataistelun kannalla olevaa työväenliikettä vastaan. Eivätkö ne olleet juuri sosdemejä, jotka Lapuan haastejuhlain rivon hajoittamisen jälkeen esiintyivät Suomen eduskunnassa n.s. punapaitalain edesauttajina? On merkille pantava, että tämä laki suuresti rohkasi Suomen fascisteja. Edelleen sosdemit äänestyspaollaan tarkoituksellisesti auttoivat n:s. yhdistyslain hyväksytyksi tulemista jouluk. 20 p. 1929 Suomen eduskunnan istunnossa. Niinikään Suomen sosdemit osallistuivat viimeksi hajoitetun Suomen eduskunnan eri porvarillisista puolueista muodostetun neuvottelukunnan työhön ja suunnitteluihin, asettuen lopuksi kannattamaan n.s. Kivimäen linjaa fascismin laillistuttamiseen nähden Suomessa.

Jos nämä teot eivät riitä osoittamaan Suomen sosdemejä fascistien apureiksi ja liittolaisiksi, niin ei sitten mikään. Ja niihin eivät suinkaan läheskään rajoitu Suomen sosdemien avustavat teot fascistien valtaannostamiseksi Suomessa. Kuten tunnettua, he ovat kaikin keinoin ylyttäneet porvareita hajoittamaan Suomen Ammattijärjestön, koska se muka on Moskovan johdon alainen. Ja aivan äskettäin Suomen sosdemien johtaja Väinö Tanner lausui julki, että sosialidemokraateilla ei ole mitään erimieltä porvaripuolueiden kanssa siitä, että kommunismi on Suomesta hävitettävä.

Mutta kaikesta tästä huolimatta astuu esille Industrialisti ja protesteeraa sitä vastaan, kun Suomen sosdemejä nimitetään fascistien apureiksi ja liittolaisiksi! Mutta siihen sitä johtaa oma liittolaisuutensa sosdemien ja fascistien kanssa. Se on ymmärrettävää. — Ep.

Metsätyöläisten juhlista So. Porcupinesta

Hiukan metsä- ja maatyöväen pyrkimyksistä yllämainitun paikkakunnan ympäristöltä. Jo aikaisin keväällä heräsi kysymys South Porcupinen ja Posttvillen unionosastojen keskuudessa järjestää suuremmat metsätyöläisten kesäjuhlat. Kysymyksen esille tultua laadittiin ohjelma kämppätoiminnalle ja aluejuhliin valmistautumiselle, jota ohjelmaa sittemmin ruvettiin seuraamaan, joskin siinä oli suuria vaikeuksia, jonka aiheutti paikkakunnalla oleva pieni työvoiman kysyntä. Siitä johtui että kämppätoimintaa ei saatu keskitettyä, niin voimakasta kuin olisi pitänyt saada. Edellämainituista seikoista huolimatta kuitenkin tuli kysymys niillä kämpillä esille, jotka olivat käynnissä, ja rupesivat hommaamaan näytelmäkappaleita ja urheilujoukkueita, josta oli tuloksena se, että juhlissamme esiintyi 3 näytelmäjoukkuetta ja kolme urheilujoukkuetta, jotka lähtivät toverilliseen kilpailuun niin henkisellä kuin ruumiillisella kunnolla.

Sitten elok. 15 päivän iltana alkoi juhlat yleisillä tansseilla Pottsvillen talolla. Väkeä oli saapunut tilaisuuteen runsaasti, joten huomattiin se, että juhlat tulevat onnistumaan.

Lauantai-iltana alkoi juhlien toinen ilta kello 8.30 vaihtelevalla ohjelmalla. M.m. toveri Matti Keskinen piti pienen puheen ammatillisen liikkeen merkityksestä, jonka jälkeen seurasi ohjelmassa joitakin muita yksityisnumeroita. Sitten alettiin näytelmäkilpailujen ensimäinen osa, kappaleella "Nuoria suruttomia", jonka esitti erään pienen känkin joukkue metsätöissä työskenteleviä miehiä, apunaan käyttäen naisvoimaa, jonka olivat saaneet kaupungista. Tilaisuuteen oli saapunut väkeä runsaasti ja käytös oli ensiluokkaista. (Lauantain juhlat olivat So. Porcupinen Sj. o:n talolla.)

Sunnuntaina elok. 17 päivä alkoi juhlat South Porcupinen urheilukentällä kello 1.30 jossa suoritettiin ensinnä henkistä ohjelmaa. Juhlat avasi So. Porcupinen union osaston sihteeri E. Hankila, jonka jälkeen Alina Mäki lausui juhlarunon. Juhlapuhujana esiintyi toveri Matti Keskinen Timminsistä. Noin neljäkymmentä minuuttia kestävässä puheessaan puhuja kosketteli kansainvälistä pula-aikakautta, mitä se saapi aikaan kaikissa maissa ja kuinka työläisten olisi liityttävä yhteen puolustamaan oikeuksiaan.

Varsinaisen ohjelman jälkeen suoritettiin henkinen kilpailu runon lausunnasta, johonka osallistui 4 osanottajaa.

Tämän jälkeen siirryttiin kentän toiselle laidalle suorittamaan urheilukilpailuja. Urheilukilpailut suoritettiin seuraavissa lajeissa: kämppäjoukkueitten välinen 3-ottelu, kämppäjoukkueitten välinen 4x400 viesti, union osastojen välinen kiertopalkintoviesti 4x400, sekä puoluesolujen välinen viesti 4x400, ja 1,500 metrin yleinen juoksu union jäsenille.

Illalla alkoi iltama kello 8 näytelmäkilpailulla, jossa ensimäisenä näytteli Pottsvillen joukkue näytelmän nimeltään "Kirous ja kihlaus". Toisena esitti erään pienen kämpän joukkue näytelmän "Sankari ja hänen vaimonsa", sekä lisäksi esitettiin kilpailujen ulkopuolella kappale "Perkkiön Iisakin elämän muutos".

Samassa tilaisuudessa jaettiin palkinnot kaikista kilpailuista, jotka jakautuivat seuraavasti: kämppien välinen kolmiottelu, jonka voitti Pottsvillessä työskentelevä joukkue, pistemäärä 587.63. Toisena valtion maantiellä työskentelevä joukkue, pistem. 567.69. Kolmantena eräs "pätsärikänkin" joukkue, pistemäärä 492,51. Yksityispalkinnot jakautuivat seuraavasti: 1) L. Rasula 213.7; 2) I. Renfors 194.53; 3) E. Pakka 193.19; 4) E. Seppä 190.81; 5) K. Mäki 183.69

Kämppien välisen viestin voitti Pottsvillen joukkue aika 4.7. Toisena maantietyölästen joukkue, aika 4.15. Kolmantena pätsärikänkin joukkue, aika 4.23.

Union osastojen välisen viestin voitti Pottsvillen osasto, aika 4.05.4. Toisena South Porcupinen osasto, aika 4.08.7. Kolmantena Timminsin osasto, aika 4.10.6.

Puoluesolujen välisen viestin voitti solu no. 2, toisena solu no. 1, kolmantena solu no. 5, neljäntenä solu no. 4 ja viidentenä solu no. 3.

1,500 jouksussa palkinnot jakautuivat seuraavasti: 1) H. Jaakkola, aika 4.48.4, toisena Y. Olli, aika 4.51, kolmantena E. Prantsi, aika 4.51.8, neljäntenä W. Gronholm, aika 5.08, viidentenä O. Savijärvi, aika 5.18.

Henkisissä kilpailuissa: Runon lausunnasta 1) palkinto K. Mäki, 2) Aino Mäki, 3) T. W. Kuusela ja 4) Niilo Ketola.

Näytelmäkilpailussa yksityiset, joka parhaiten esittivät, olivat seuraavasti: Alma Latvala, Alina Mäki, Julia Kivistö, Jack Mäntylä ja Julia Laamanen.

Näytelmäkilpailujen joukkueet palkintolautakunta sijotti seuraavasti: 1) "Sankari ja hänen vaimonsa", 2) "Kirous ja kihlaus", 3) "Nuoria suruttomia".

Juhlien tulot: Bruttotulo yhteensä $247.12, menot $81.08, jäännös oli puhdas oli puhdas tulo $193.04. Tilit ovat tarkastettu. Tarkastajat L. Niemi ja N. Kautiainen.

Lopuksi kiitokset niille juhlien osaaottaneille henkilöille ja erittäin niille jotka avustivat ohjelmalla y.m. juhlien onnistumista. Kasvattakaamme L. ja A.W.I.U. of C. taistelujärjestö, joka volpi ohjata joukkonsa kolmannen kansainvälisen ohjelman mukaisesti. — E. H.

Port Arthur

Tulevia huveja. Lauantaina elokuun 30 p. Port Arthurin S. J. osaston näyttämöllä on ensi ilta. Silloin esitetään ensi kerran Canadassa 6näytöksinen kappale "Sukulinna". Tilaisuus muodostuu tavallaan syysnäytäntökauden alkajaisiksi ja samalla on viimeinen toveri Hoffrenen johdolla valmistettu tilaisuus. Syyskuun 1 p. toveri Lapinsalo tulee näyttämön johtajaksi.

"Sukulinna" ei suinkaan ole mimään luokkanäytelmä, mutta silti ei ole luettava tavallisten porvarillisten himphamppu-näytelmien joukkoon. Useampi on nähnyt kappaleen "Tuntematon nainen". Sukulinna kulkee samanluontoisessa uomassa. Rakkautta, pettymystä, viettely ja myöskin humoria, siinä ainehisto, mistä on juoni mestarillisesti kokoonpantu. Sanalla sanoen, kappale kauttaltaan on osa ihmiselämää taikinę valo- ja varjopuolineen. Kannattaa tulla läheltä ja kaukaa katsomaan näytäntöä. Meillä on viime aikoina ollut harvoin tilaisuutta seurata murhenäytelmiä, nyt on jota ei kenenkään pitäisi sivuuttaa.

..Työnpäivä koko Arthurin piirissa oge.ttuW?Ytäällä etaoin

on omistettu puoluelle. Silloin juhlitaan päivällä joko Palon tai ukrainalaisella kentällä. Ohjelmaakentällä tulee olemaan: soittoa osaston soittokunalta, puheita, runoja ja mahdollisesti kööriloulua. Arthurin ukkoja poikamiehet. kämppailevat kilpakentällä. Viime kesänä kamppailu alkoi. Silloin asetettiin kiertopalkinnot niin viestille kuin ottelullekin. Pojat ollvat nopeamplakintuistaan ja voittivat viestin. Ukot taas jämerämmässä hommassa ottelussa pitivät nahkansa ja voittivat kiertopalkinnan vuodeksi haltuunsa. Potti siis meni kohtia. Nyt olen kuullua ukkojen uhkailevan, että pojat lyödään kokonaan laudalta. Poajt taas puolestaa lupaa ukot ajaa suoraa pätää Superioon. Se olisi kai eukoille mieleen, mutta kyllä se senlään poikasilta jää tekemättä. Työnpäivänä sitte nähdään kenen paidassa kaulus kestää. Illalla jatketaan juhlia ainakin kolmella haalilla. Port Arthurin haallila esitetään 5-näytöksinen näytelmä "Pelitotöiden alkaessa". Näytelmä on kanssa uutuus, se esitetään ensikerran koko maailmassa. Kappaleen sisällöstä ei tämän kirjoittajalla ole tuntemusta, mutta ei se hulluimpia liene, koska se on kilpailua varten kirjoitettu. Sittenpähän nähdään kun työn päivän iltana huoneen täyteisellä joukolla riennämme katsomaan ja arvostelemaan koko yön örkesterin soitolla. Suomalaisella haalilla on kansainväliset ohjelmailtamat ja lopuksi pistetään Iitin Tiltua repäisevän harmonikan soiton tahdin mukaan. Sonnustakaapa kaikki järkevät ihmiset työn päivän juhlia varten. Lapualaisuudesta juopuneet saavat pysyä omassa savossaan ja pohjolassaan.

Muuttolinnut ovat palanneet. — Täältä viime keväänä läksi joukko suomalaislakin itään päin työn etsintään. Useampi kai lienee työtä saanutkin, kuka Salin kuka Jimin tuttavuuden avulla. Siellä muuten kuului olleen olot pois tiehensä, palkkaakin lähes puolta enemmän tunnille, nimittäin kirvesmiehille, mitä täällä maksetaan. Mutta olivat perhanat pakottaneet siellä yhtymään unioon. eivätkä antaneet tolkuttomasti tehdä ylitöitä. Pitkin kesää kirjeissään olivat valitelleet sitä, kun ei saa tehdä ylityötä. Tänne kotinurkillekin tietysti jäi työläisiä työttömänä odottelemaan, jos jotain tehtävää sattuisi ilmestymään vaikkapa suoralla ajalla. Loppupuolella kesää ilmestyikin vaatimaton uutinen paikallisiin lehtiin, että alotetaan parissa kolmessa paikassa isontamaan viljasäiliöitä ja että se ja se komppania on saanut työt. Se luonnollisesti herätti jonkinlaista toivoa työn saannista paikallisissa työläisissä. Ei tullut otettua lukuun muuttolintuja, heidänkin mielensä paloi vanhoille paikoille. Etukäteen jo tilattiin työpaikat valmiiksi, isännät kun olivat vanhoja tuttuja.

Täällä kun työt alkoivat, niin lintusia alkoi koteutumaan yksi toisensa perään ja jo samalla vuorokaudella alkoivat työhön. Näitä paikallisia työttömiä saman aikaisesti isännät näkevät hyväkseen kuukausikaupalla hyppyyttää ympärillä lupauksella, että kun sitä ja sitä tavaraa saadaan, niin sitte pääsee työhön. Työnteettäjillä näkyy olevan hyvä muisti. Kun tarkemmin muistelee muuttolintujen entisyyttä, niin osaksi sieltä joukosta löytyy sellaisia, jotka ovat työrettelöiden sattuessa olleet tavalla tai toisella tukemassa komppanioita. Nyt tällaisinä aikoina on hyvä muistaa auttajiaan ja samalla varmentaa se puoli, ettei tyytymättömyyttä missään tapauksessa työmaalla ilmene.

Muuttolinnuille itselleen takaisinpaluusta oli monenlaista hyötyä, saivat alennettua tuntipalkkansa, jatkettua normaalipäivääkin parilla tunnilla ja mahdollisesti saavat tuonnempana rutkasti tehdä ylialkaa. Niin että pääsevät taas vanhaan totuttuun elämään ja samalla voi turvata komppanioiden työrettelövaärät. Tupakkajuttuina survotaan vanholliset taloudelliset järjestöt alimmaiseen kattilaan, niistä kun ei ole hyötyä työläisille, sitä on paljon mukavampi hiipiä mestarin pöheille yksilönä ja pyytää itselleen muutaman sentin palkankorotusta. Se on sitte kai sitä työmaataistelua, — sitä se todellisuudessa onkin, mutta vaaan työväenluokan tappiokst.

Nyt täällä Canadassa sitte eletään vankan konservatiivisen hallituksen turvissa. Siitä seurauksena alkaa jo taloudellinen kriisi herpottaa. Lännellä viljankorjaajat kuuluvat saavan jo $1.50 päivältä, kuka onnellinen pääsee työhön. Tämän piirin itse personoitu hyvyys lupasi panna kaikki työttömät töihin yli maan ulottuvalle maantielle. Mina satuin kulkemaan parikymmentä mailia erään kerran Port Arthurista länteen sitä pitkän tien alkua. Siellä oli pari miestä ja huononlainen tiimi hevosia ajamassa multaa pahimpiin kuoppiin. Siis jos lupauksien täyttäminen samassa suhteessa toteutuu neljän vuoden ajan, niin lopulla on työssä jo nelisenkymmentä miestä. Niin että kyllä täällä on jo alussa hyvä aika ja plan hyrrytellään maanteitse Winnipegiin. — ?

TYÖVÄEN URHEILU

Yrjö Jokela — E. Heikkilä — V. Neva

Jännitys kasvaa — Jokela tulee Kisan kansainvälisiin

Sudburyn Kisan kansainvälisiin kilpailuihin saapui Toronton Yritykseltä lauantaina ilmoitus, että mestarijuoksija Yrjö Jokela tulee osanottajaksi, juosten 400, 800 ja 1,500 m. matkat. Ennen näkemättömät juoksut tulee muodostumaan 800 ja 1,500 m. matkoilla. Ajatella: Heikkilä, Jokela, Neva, Salminen, Lähde Torvi, Jansson y.m. yhdessä kilpailuissa ja samoilla matkoilla!

Niitä kilpailuja ei kukaan voi jättää näkemättä. Ilma tuntuu jo sähköiseltä vaikka kilpailut on ensi sunnuntaina ja maanantaina. R. S.

Kokouksissa puhumisesta

Kukapa ei olisi kuullut väitettä, että suomalainen on jörö ja vähäpuhelnen. Ja kyllä tässä välttteessä on osaksi peräkin. Kyllä ainakin junassa ja raitiotievaunussa suomalainen istuu niin luokse pääsemättömänä kuin vain osaa. Onpa oikein varottava, ettei vain sano vieraalle ihmiselle mitään, sillä siitä ei ole useinkaan lempeät silmäykset seurauksena. Mutta, mitä tulee nimenomaan suomalaisten puheidenpitohaluun, on asia mielestäni siten, että me jos ketkään olemme kovia pitämään puhejta. Tämän huomaa jo siitä, että tavallista ohjelmallista iltamaa tuskin voidaan meillä lainkaan panna toimeen, ellei sinne saada ketään puhujaksi. Ulkomailla tuskin ollaan tässä suhteessa niin vaativaisia kuin meillä. Muualla voidaan kyllä toimeenpanna iltama, vaikka siellä ei varsinaista puhetta olekaan, mutta suomalainen, se jo omasta puolestaan ajattelee, että ollappa tässä puhuja, niin mikäpä olisi ollessa.

Mitäpä pahaa siinä on jos pidämmekin paljon puheita? Tämän kirjoittajaa ihmetyttääkin tässä asiassa vain se, että monet eivät oikein ole selvillä siitä, koska pidetään puhe ja koska puheenvuoro. Kokouksissa voi näet helposti panna merkille, että itse kunnioitettava loglikka-parka saa tavallisesti jäädä aivan sorretun asemaan. Puheenvuorojen käyttäjät eivät tyydy siihen, että he sanoisivat ainoastaan jotakin uutta ja valaisevaa. Heidän täytyy kaikin mokomin pitää kokonainen puhe. Tavallisesti aletaan ensin kertoa, mitä sanoi edellinen puheenvuoronkäyttäjä ja sitten, mitä sen edellinen oli sanonut. Puhumisinnoissaan ei huomata että johan kaikki edelliset puhuvuorot on kuultu. Ja koppuksi asia jää ytimeltään ainaiseksi naileen. Usein se vallan tuhanneksi taan ja sotketaan tuhanden seikkojen vuoksi. Sattumpa kun puhuja on pitkän aikaa tänyt" asiaa puoleen ja toisen istuutunut itsetyytyväisenä, kuin koskaan ei olisi niistä tu, ja puheenjohtaja käyttäytäkkainen käytetylle puheenmikäli ollenkaan tiedetään, lä oli tarkoitettu.

Olenpa pannut merkille, nien on vallan vastenmielistä tua kokouksesta, jos ei ole käytetyksi lainkaan puheenomasta puolesta. Voipa kasvoista lukea ajatuksen, että ka kokouksessa ollut ketään, olisi osannut määritellä ollen tai sitä seikkaa, kyllä minun pitänyt ottaa puheenvuoro. Kupa ei jälkeenpäin olisi viisasta.

Eipä lukijani tämän perusjälkeen tarvitse tulla sellaiseen päätättämään, että aivan yksisesti haluaisin moittia ja kanssaihmisiäni, sillä aivan minäläni tunnustan, että on meillä väkin puheenvuorojen käytäjä puhujia. Useinkin isketään naulan kantaan "maalikuvakokouksissa. Mutta monasti on jon ääntä ja vähän villoja. pistää esiin melkein joka kosessa.

Tämä asia on yksi sellaisista den suhteen ei voida saada muutosta päivässä eikä kahdessa. Mutta korjauksen tarpeessa kin ollaan. Usein tuntee olevansa minkä johdonmukaisuus aina kouksessa oleville, se usein ottaan turhanaikaisella itsetyytysella. Enpä osaa tähän paremmin Lääkettä "uositella kuin sen, jokainen ryhtyköön omialla taan korjaamaan asiaa paremmin tolalle. Yrittäköön kukin kokouksissa ja tansa kokouksissa ja aikaa haaskataan, sanoa asiansa noastaan sellaisen sanan, joka kuin pieksu rapakkoon.

Kapitalistisen voiton uhrit

Kaasuräjähdys "Kurt"-kaivoksen Neuronissa, joka aiheutti 161 kaivostyöläisen kuoleman, antaa osaksi synkemmän leiman Ala-Schlesian kaivostyöläisten elämälle. Jo vuosi sitten oli vierelessä Waburgin kaivosalueella katastrofi, ka tappoi 33 työläistä. Kaplitien hillitön voitonhimo on tanut siihen, että työnsuojelusääntöjä ei ole ollenkaan noudettu. Ala-Schlesian kaivosalueella Saksassa ensimäisellä tilalla tcmuustapauksiin nähden. Onmuuksien luku kasvaa vuosi vuota. Tämän piirin työläisten kauhea asema käy selvästi tiedoista, jotka osoittavat kaisa kuolleiden ja räskästi haavoittuneiden lukumäärää. Tämän den 6 ensimäisen kuukaudentui mainitussa piirissä 4,637 tomuutta. V. 1929 nousi muuksissa kuolleiden lukumäärä taan ja raskaasti haavoittuneiden lukumäärä 700:aan.

Waldenburgin kaivosalueella sutaan työläisten keskuudessa kämaaksi". Siellä on palkka sempi kuin Ruhrin alueella nouse keskimäärin 8 markkaa keammaksi (8 markkaa = dollaria). Sitäpaitsi yleismaailmallinen pula kivihiiliteollisuuden ja johtaa siihen että työläiset työskentele koko aikaa, joka huomattavasti alentaa heidän kaansa.

Tällainen tavaton köyhyys litsee myöskin Schlesian kulkemaläisten keskuudessa. Kulonsa suuskaupungissa Langensilfissä ketaan olevan 9 tuh. työtöntä köyhäinapua nauttivaa, siten koko kaupungissa on vain koko asukasta. Työttömyys nousee katastrofimaisesti. Työläiset

vaelluksensa" aikana useasti keissa tilanteissa, tienhaaroksyksissä y.m. hän aina jumalaa ja sai hyvät neuvoista Kuitenkin, hyvistä neuvoista limatta, hän veti aina "pitkän kua" ja aina hän selviti vaikeat pulmansa "arvan sen perusteella".

Kertomus on pitkä ja yksityiskohtainen. Kaikesta täen yritetään saada tämä julaistuksi muillakin kielillä olemaan yhtenä "arvokkaana distuskappaleena siitä, että pällä käytetään vanki- ja voimaa metsätevollisuudessa. kertomuksen sävy on laadista laiseksi. Lisäksi tähän että Suomen lehdissä on hoittelu siitä, että Yhdysei uskottu pakolaisten Venäjän vankityövoimasta, ostaa Yhdysvallat edelleenmisyyden rajojen tehtyä tavaraa. Tämä on tä valtteja, joita suomalaispitalisti käyttää saadakseen tavarakauppansa sille tasolle se oli ennen työläisten vuotisuunnitelmineen, tule tuloa. Lisäksi vielä on suurvaltojen vasallina, tekemään kaikkensa Neuvostokehityksen vastustamiseksi kin on selvää, että Suomen rilta ei puutu omakohtaisia tähän mustaamiseen ja tunnetuksi tekemiseen.

Terveisiä Solovetskista

Suurenmoisesti, monisanaiset terveiset on eräs pastori Kuortti tuonut venäläisestä vankilasta. Mainittu herra pastori on päässyt karkuun Solovetskoin vankilasta Muurmannilta ja "monien uskomattomien ja vaivalloisten seikkailujen jälkeen, jumalan auttamana" päässyt Suomeen. Heti Suomeen tultuaan hän kirjoitti pitkän kertomuksen kokemuksistaan ja antoi ne julaistavaksi. Kertomus on täynnä "uskomattomuutta" ja ristiriitaa, kuten oikean ja nykyaikaisen tyylin vaatimuksia vastaavan teoksen pitää ollakin. Koska olemme saaneet tilaisuuden lukea tuon uskomattoman ja ihmeellisen" pelastusepistolan, niin annetaan joidenkin kohtien tulla julki tavallisille työläisillekin ja samalla voimme lausua omaakin ajatustamme tästä kertomuks

ä ovat hyvänä todis-
ikilääkärien viralliset
yöläislasten terveyden
asta. Eräässä tiedon-
sanotaan että "kou-
ellisen aseman tutki-
ohtanut täristyttävin

a saamme kuvan
itsehallinnon viralli-
esta. "Työväestön va-
tona" — sanotaan sii-
uoneinen asunto. Täs-
oneessa kuluu työläi-
nä syntymästä kuole-
. Yksihuoneisten asun-
ärä Gittsbergissä kä-
s. ja melkoista kult-
kin kaupungissa. Val-
ousee se 76—80 pro-
tyllisen asunnon saa-
n vain haave suurim-
errokselle".
aa voidaan täydellä
"nälkämaaksi", se
asta ilmoituksesta, jo-
u sosdemien lehdessä
. "Perjantaisin jä
myytävänä ensiluok-
inaa. Karl German,
7." Kaduilla ei näy
n kisoja eikä koiria.
etään kaikissa mah-
suuksissa. Koirien ja
ajat vartioivat eläi-
imäterää.
kaivosalueella työs-
tuh. työläistä, joista
in kuuluu 60 pros.
o oli piirissä v. 1928.
vat kaivosalueen työ-
nattavasti vasemmis-
1930 tehdaskomiteain
vallankumouksellisella
ppositsionilla menes-
a kaivoksilla. Paikal-
istijärjestö on huo-
vanut viime aikoina,
sosialifascisteilla on
mia melko vahvoja
tta yhä varmemmin
työläiset siirtyä val-
ten luokkajärjestöjen

asta kaivosonnetto-
odissa on herättänyt
oko Saksan proleta-
lessa. 162 uhria —
elävä syytös kapita-
lmää vastaan. Se
ariaatin päättävään
italistista järjestel-

storin sauna-uttu

sten mielestä pitäisi
rkeasti; pienistä asi-
on alentavaa, eikä
tata paljon miksi.
jaarittelujen perus-
arvostelua silmällä
ennen satuja Ruot-
a tai engelsmannin
omen vesillä. Muu-
osiasiain piiriin. Ve-
ja Japanin sodan
een, se oli miehen
alismi: ulkomaiden
, se on tullut ny-
estykseen. Karvarin
rä siitä yhtään mi-
inaa. Karl German,
n. Venäjän politiik-
kompastuskivi, jos-
emme joutuu vaiva-
kseen. Ei ole siel-
aa suurelle teknilli-
mutta sittenkin sa-
olevan johtaja-ase-
tavat hirveän poli-
ota ei saisi olla so-
lossa. — Tällainen
oka kiertää kansan
n tarrautuu sellai-
oiden pitäisi tuntea
olemus. Tämä mei-
seurapiirimmekin
elkkaa, että Ameri-
paljon edesauttaa
kyjen kehittymistä
Heidän mielestään
eidän kustannukset-
luokka joka sane-
selämän arvon, lat-
suurimpaan teknik-
kaikki tulevat yhtä
hävittää korkean
sekavasti sitä ju-
yritään puhumaan
Näiden vaikutelmi-
täytyy minun ky-
seltä, joka on pal-
ihmisiä, että: Eikö
jalkapohjissa sit-
paksulta sitä Aura-
tä vain suomalais-
in enemmän amerik-
ä nimittävät "Plaw
mutta samaa kai
– Nämä ihmiset
sosialistinen yhteis-
mutta se ei saisi
n yksilöllisiä pyy-
uaisivat vapautua
mutta ei alistua
rjestetyn tuotannon
ikilla pitäisi hei-
olla oma vapaus
tahansa vaikkapa
ia jos se vain hei-
Valtio, jos sitä ol-
, pitäisi pysyä pys-
ttamista ja työn-
si esiintyä ensin-
illä sellainen joh-
ismiin. Niin, että
olet huomaavinasi
örivän vielä sellai-
jotka pitäisi olla
elköhän silloin o-
kyivettä jalkapoh-
ässä meidän joka-
ässämme kummit-
tisen yhteiskunnan
ivijalkaa, täynnän-
elihaluja, niin mi-
kun Plaw Riverin

dessammekin ilme-
ti sellaisia mielite-
edes vähän rikas-
en antautua luok-
Toiset ovat sitä

UKKO

Sankaritaru Saksan työläiskapinan päiviltä

Ukko kuljeskeli koko päivän katuja. Meni tehtaanportille, mihin lakkolaiset olivat asettaneet vahdit. Asteli kauppatorille, missä työläiset olivat sulkuketjussa. Laskeutui myös pääkadulle, missä seinien kappaleista rakennettiin barrikaadeja.

Hän oli hyvin ralhnas ja voimaton. Laiha vartalo hälyi kuin ruoko. Jalat vapisivat. Kädet roikkuivat avuttomina. Hän oli jostakin syystä erittäin kiihottunut. Hänen kasvonsakin olivat hiukan punehtuneet. Silmät kiilsivät kuumeisesti. Koko hänen vartalonsa vavahteli suonenvedontapaisesti.

Mihinkään hän ei kelvannut, sillä eihän hän mitään olisi voinut tehdä! Mutta hän palasi aina kuitenkin jälleen kadulle.

Ensin hän meni niitten luokse, jotka rakensivat seinää.

— Saanko teitä auttaa? kysyi hän työläisiltä, jotka kiskoivat kiviä ja hirsiä täyttääkseen kahden kaadetun vaunun väliin jääneen aukon.

Hän pani liikkeeseen vapisevat kätensä. Tarttui seinän kappaleeseen, mutta sormet kieltäytyivät tottelemasta. Kivi putosi. Hän saattoi vaivoin ojentaa vartalonsa.

— Ei suju, toveri! sanoi hän naapurinsa katsahtaen. Hymähdeltyään avuttomasti lähti hän edelleen. Sitten hän meni torille. Työntyi ketjuun. Mutta ketjussa seisovat syösivät hänet sivuun.

— Olet liian vanha, he sanoivat, jos joku haluaa tunkeutua läpi, niin täytyy sinua vielä tukea.

Hän ei loukkaantunut. Vieläpä nyökäytti päätänsä.

— ! — Ja naurahti. — Autan jossakin toisessa paikassa.

Hän laahusti edelleen. Pitkin toreja ja katuja saapui tehtaalle saakka.

Täällä oli kaikki tuttua. Täällä oli ollut hänen viimeinen työpaikkansa.

— He-hei — jupisi hän itsekseen liikutelleen vaivoin jalkojaan. Nyt se on kuollut, aivan kuollut.

Hänen äänessään oli jotakin vahingoniloista.

Hän kulki ohi lakkolaisten estevartiostojen. Meni tehtaan pihaan. Silmäsi rakennusten sisään ikkunasta. Todellakin — kaikki autiota. Hän hieroi tyytyväisenä käsiään.

Kun poliisit, toivat lakonrikkureita, lähti hän työläisten mukana niitä vastaan. Kahdesti hänet sysättiin sivuun, mutta hän tuli jälleen ja seikaantui ihmishyörinään. Hän myös tarttui erästä rikkuria olkapäähän.

Lopulta hän sai sellaisen sysäyksen että kaatui maahan, ja kun halusi nousta, sai vielä iskun päähänsä.

Kun tointui, tarttui hän päähänsä ja tunsi, että se oli veressä.

— Koskeeko? kysyi häneltä joku työläinen, auttaen häntä jaloilleen.

— Kyllä, — hän koetti hymyillä.

— Mutta mitä sinä täällä oikeastaan teet? kysyi häneltä toinen työläinen pyyhkien verta hänen kasvoistaan ja laskeutuen hänen viereensä.

— Ei mitään, ei mitään! kiirehti ukko. Minä yksinkertaisesti iloitsin, — ja hänen huulilleen kohosi tällä kerralla todellinen hymy.

— Hän iloitsi! huudahti joku pitkä työläinen ja pukkasi naapuriaan. Iloitsee, että häneltä iskettiin kallo rikki.

Ukko katsoi tiukasti työläiseen ja sulki sitten silmänsä, miettien jotakin. Hän tuskin kuuluvasti jupisi itsekseen, mutta hetkisen kuluttua, katsahdettuaan ympärilleen seisoviin ihmisiin, alkoi puhua verkkaan.

— Tunnetteko koiran aseman? — hänen kasvonsa vavahtivat tuskallisesti. Kaikki nauroivat.

— Minä olen koirana — keskeytti hän heidät niin äänekkästi kuin voi. Hänen silmänsä näyttivät tummilta kuopilta silmäonteloissa. — Koko elämäni ajan olin koirana — ajatelkaa itse, koko elämäni ajan olen ollut sidottu työntökärryihin kuin koira kopplinsa. Ensin ne olivat työntökärryt, joilla äitini kuljetti vihanneksia kaupunkiin. Ne olivat vielä keveät! Sitten kuljetin hiilikärryjä maan alla, raskaita rautakärryjä. Sitten työntökärryjä tehtaassa. Ja koko minun elämäni on ollut raskaitten työntökärryjen kaltainen! — Hän huoahti ja veti henkeään. — Niin, jatkoi hän kiihtyneesti, sellaisia työntökärryjä olen puskenut seitsemänkymmentä vuotta. He! Raskaat ovat työntökärryt — (jupina muuttuu yhä hiljaisemmaksi). — Kolme poikaani oli niissä, ja kolmannen niistä hautasin. Sairas vaimo tämän kaiken lisäksi, ja itselläni rikottu rinta. —

Hetken jälkeen hän jatkoi: — Kuitenkin minä työnsin kaikkia kärryjä kunnollisesti. Paljon voin työntää. Mutta minua ylikuormitettiin liiaksi. Mutta mitä voi koira tehdä? Ensin hän puree. Sitten haukkuu. Loppunsa edellä — vai nmurisee. Sitä lyödään, mutta se palvelee isäntäänsä uskollisesti ja rehellisesti. (Ukko laski päänsä riipuksiin.) En minäkään, vanha koira, enää pure. Mutta sen vuoksi en saa enää mitään takaisinkaan. Seitsemänkymmentä vuotta olen työskennellyt kuniallisesti. Mutta nyt en ole mitään. En mitään. Herrat tehtaanomistajat laskevat rahojaan. Heiltä ei volda odottaa mitään hyvänlekeväisyyttä. — Hän katsoi tehdasrakennuksiin ja puhkesi yhtäkkiä nauramaan. Hi-hi, siksi minä riemuitsen-

---

mieltä, että se kuuluisi vain enemmän sivistyneille, tuolle valkokaulusköyhälistölle. Näitä ilmaisuja ei oikeastaan voi sanoa oikeistolaisuudeksi, vaan tuntuu se suorastaan perinnölliseltä vanhoillisuudelta.

kin että vanhakin koira voi kerran haukkua. Ehkäpä voin vielä purra hampaattomalla suullani.

— Hän kohottautui jupisten: Miksi minä en iloitsisi?

Työläinen, jolle tämä kysymys näytti tehdyn, vastasi hämmästyneesti:

— No, ja iloitse, ole hyvä!

Kaikki nauroivat. Ukko tointui kokonaan, pyhki verta otsaltaan ja lenkutti lyhyin askelin torin suuntaan.

Siellä oli kauheata touhua. Väkijoukko kuohui kuin meri. Esteketju oli lyöty hajalle.

— Mistä on kysymys? Mitä on tapahtunut? kysyi ukko väkijoukkoon työntyen.

— Poliiseja! huudahti joku nainen.

— Katsoppa, huomautti ukko, varmasti poliiseja! — ja alkoi tunkeutua esteketjua kohti.

— Tulevat, tulevat, huusivat työläiset, ne samat, jotka olivat hänet ajaneet pois ketjusta.

— Meitä on vähän emme kestä, kuului ääni.

— Vähän! huusi ukko kaikin voimin. Mutta onhan meitä tuhansia ja vielä tuhansia.

Joku kääntyi häneen päin.

— Mutta ovathan kaikki työläiset alhaalla, tehtaan luona, ja meidät on heistä eristetty. Poliisit ovat tunkeutuneet väliin.

— Barrikaadien luotako? kysyi ukko eloisasti. Puhutteko työläisistä, jotka rakentavat barrikaadeja?

— Niin, niin, vastasivat muutamat äänet, niistä samoista, jotka rakentavat barrikaadeja. Täytyy antaa heille tieto.

— Ne tuntevat meidät kaikki, huudahti hän ketjusta, kenen voisi lähettää?

— He-he, jupisi ukko, kenen lähettää? Minä voin mennä. Lähettäkää minut! — ja hän suoristausi.

— Voiko hänet päästää? Pääseekö hän perille? Voitko sinä mennä perille asti? kysyttiin häneltä.

Ukko sädehti.

— Miksi en voi! — hän oli vähältä intoutua tanssimaan.

— Antakaa hänelle lappu! huudahti yksi ketjun johtajista, joka oli kuullut keskustelun.

Kun oli saanut lapun, ukko kääntyi päättäväisesti ja hoippui pois. Hänen onnistui päsätä väkijoukon läpi. Hän jätti onnellisesti taaksensa pääkadun, mutta hänen askeleensa lyhenivät. Kaikkialla seisoskeli ihmisryhmiä. Kuului kiihtyneitä puheita, kirouksia. Kadun päässä hän näki poliiseja.

Ne kulkivat pitkinä ketjuina ja ajoivat edellään ihmisjoukkoja. Mutta väkijoukko ei paennut. Kaikki sivukadutkin olivat patoutuneet täyteen väkeä.

Ukon täytyi tunkeutua lävitse. Vasemmalta — kiertoteitä — oli liian pitkä matka. Ja oikealla seisoi läpipääsemätön ihmisseinä. Hän päätti yrittää tunkeutua ketjun läpi. Odottamatta tyhjeni katu äkisti —

— Ne ampuvat! huusi joku nainen, juosten täyttä laukkaa hänen ohitseen.

— Ampuvat, ampuvat! kuului vielä kahdelta ohikiitävältä.

— Palatkaa takaisin! kuului samanaikaisesti muutamia ääniä! — sieltä eivät päästä ketään.

Väkijoukko alkoi liikehtiä ja kuljettaa ukkoa mukanaan. Joku sivukulkeva sääli häntä.

— Sinä tarvitset apua, ukko? Anna saatan sinua.

Ukko ei voinut sanaakaan äännähtää. Hän oli vähältä tarttua ojennettuun käteen, mutta päästi sen äkkiä. Väkijoukko huojui edelleen hän jäi yksin. Poliisit lähestyivät. Hän näki ensin ketjun, joka puhdisti katua. Taaempana tuli heitä muutamia satoja jalkaväkiosastoja ja automobiilejä. Viimeiset väkijoukosta kiirehtivät pakokauhun vallassa hän ohitseen. Hän painautui tiukemmin seinää vasten, sulkien silmänsä. Hänestä tuntui, ettei häntä nähdä ollenkaan.

— Katsokaa ukkoa! huusi yksi kyperäpäinen ja kiskoi hänet esille. Hän nauroi saamalleen vangille ja osotti sitä toisille.

— Eikö halua paeta? kysyi muudan poliiseista ja pukkasi häntä keveästi selkään.

— Oikeammin ei kykene, vastasi toinen. Hän on jo veressä.

Mutta siihen jo sekaantuivat toisetkin:

— Ajakaa hänet tiehensä, antaa sen juosta.

— Juokse! huudahti poliisi, jokn piti häntä kauluksesta kiinni. Ukko käytti tilaisuutta hyväkseen ja lähti juoksemaan — mutta ketjun läpi.

— Ei sinne! huudahti poliisi, tarttuen häntä jälleen kaulukseen! Tuonne päin! ja hän antoi hänelle sellaisen sysäyksen, että ukko lens! toiselle puolelle ja lyyhistyi kadulle.

Hän päätti, ettei hän nouse samassa. Sen lisäksi hän oli loukannut jalkansa. Hän nousi vasta sitten, kun ensimäinen ketju oli kulkenut hänen ohitseen. Silloin hän hypähti jaloilleen ja lähti omaan suuntaansa.

Ensin hän ontui. Sitten juoksi täyttä laukkaa. Kuitenkin hän katsahteli pelkällen poliisiautoihin ja huoahti keveämmin vasta sitten, kun oli joutunut niitten takapuolelle.

Hänen oli kuljettava vielä neljä katuväliä. Siellä hänet toverit näkevät. Kun vain jalat kestäisivät. Sysäys oli häntä hieman heikontanut. —

Yht'äkkiä kuuli hän huudon. Eihän vain hänelle huudettu? Edessä kadulla ei ollut ketään, hän päätti olla kääntymättä. Hän joudutti askeleitaan.

Huuto toistui.

— Seis! huusi jonkun ääni.

— Pysähdy! huusi toinen.

Hän tajusi, että huudetaan hänelle, jos hän pysähtyy — hänet pidätetään. Löydetään kirjelappu.

Hän päätti olla palaamatta. Lähti juoksemaan. Hänen perässään juoksi neljä miestä: kaksi poliisia ja kaksi siviilipukuista.

Hän kuuli takanaan:

— Se on hän.

— Näin hänet tehtaan luona, huusi toinen ääni. Hän vie niille tiedonantoa.

— Seis, huusivat muutamat äänet jo verraten läheltä.

Hän tajusi että häntä tavoitetaan kiinni. Jännitti viimeisetkin voimavähänsä. Hänen vanhat jalkansa kiirehtivät niin paljon kuin voivat. Kunhan ei vaan kaatuisi. Oli jälellä vielä kaksi katuväliä.

Ukon tila kävi huonommaksi. Henkeä ahdisti. Hän huohotti, rintaa poltti. Tuntui, että tuossa tuokiossa pulpahtaa kurkusta verta.

Ukko kähisi ja juoksi yhä verkkaisemmin.

Takaa-ajajat huusivat:

— Seis, pysähdy!

Yksi heistä melkein saavutti hänet.

— Ammu! huusivat hänelle toiset. Tämä pysähtyi nähtävästi tähtäämään.

Ukko oli pelästynyt. Häntä tämä myös ilostutti. Ellen hän oli vielä ylenkatsottu, mitätön, vanha koira. Kukaan ei häneen huomiota kiinnittänyt. Tänään häntä ajetaan, ammutaan!

— Kun ei vain sattuisi, ajatteli hän sivuuttaen viimeisen kadunristeyksen. Laukaus kajahti, häntä koskematta. Kuula puhkasi ikkunakehyksen hänen vierellään. Hänen jalkansa notkahtelivat, mutta kummallista: hän ei tunne enää väsymystä. Päinvastoin — hänen oli keveämpää kuin milloinkaan ennen.

Ammunta jatkui. Niin, ihmiset eivät huutaneet — ne ampuivat.

Kuula sattui häneen. Lävisti hänen kätensä. Sen, jossa hän kantoi kirjelappusta. Hän ei uskaltanut avata kättään, kärsi vaivaavaa tuskaa.

Nyt hän oli jo kadunkulmassa, missä rakennettiin barrikaadia. Hän kääntyi kulman taakse.

Niin, siinä oli kiviseinä, jonka toverit olivat rakentaneet.

Se on vielä ehtinyt kasvaa. Yletyy jo toisen kerroksen korkeudelle ja sulkee kadun.

Hän koetti huutaa. Toivoi, että toverit kuulevat, tulevat auttamaan, mutta barrikaadin takana olevat ihmiset eivät vieläkään ymmärtäneet.

Lakkolaiset heristyivät vasta sitten kun näkivät takaa-ajajat. Kuultuaan laukaukset he hyppäsivät esteen takaa ja juoksivat häntä vastaan.

Ehtivätkö he? Huutoyritys oli viennyt ukolta viimeisetkin voimat, jalat kieltäytyivät tottelemasta. Ammunta jatkui, kuulat viuhahtelivat ohitse. Iskivät särähtäen jalkakäytävään. Vielä yksi sattui häneen.

Hän tunsi heti, että on haavoittunut. Aivankuin kaira olisi hänen selkäänsä kiertynyt. Tuskallinen kipu tunkeutui yhä syvemmälle. Poltti kuin tulessa.

Mutta kipu vain kiihdytti häntä ja kiirehti juoksua. Myös ylhäältä kuului muutamia laukauksia, kuulat viukuivat kaikkialla. Mutta apukin lähestyi.

Hän ehti katsahtaa vastaan juokseviin. Koetti kestää jaloillaan, nojautui seinää vasten. Yhtäkkiä kaikki pimeni, kouristus värisytti tuon ukon ruumista, jalat menettivät tarmonsa. Hän lyyhistyi, lyyhistyi yhä syvemmälle ja syvemmälle, tajuntansa menetti.

Työläiset kannattivat hänen päätänsä. Joku toi vettä. Kasteli hänen ohimoitaan.

Hän virui kuin kuollut. Mutta hengitti vielä. Hänen oli niin hyvä olla! Ei haluttanut liikkua. Yhtäkkiä tunkeutui aivoihin ajatus tiedonannosta.

Valvoin hän avasi silmänsä. Koko hänen kasvonsa oli valeltu vedellä.

— Siinä, sanoi hän, avaten läpiammutun kätensä. Kutsuvat apua.

— Heti lähdemme, kuului vastaus.

Se, joka luki tiedonannon, kääntyi omiensa puoleen. Muut jäivät ukon viereen.

Yksi tarttui hänen haavoittuneeseen käteensä.

— Kummallista, verta ei näy, hän sanoi.

— Ei, vahvisti ukko. Olen liian vanha, sitä ei ole enää minuun jäänyt.

Vasta nyt he havaitsivat, että hänen ruumiinsa oli ammuttu läpi useista kohdista. Avasivat kuluneen takin. Ukko väisti heidät. Hän oli niin väsynyt. Hän tarvitsi lepoa.

— Jättäkää! hän jupisi.

He jättivät hänet rauhaan. Yhtäkkiä hän kouristui kasaan kuin mato.

— Kuolee! huudahti joku nuorukainen ja kääntyi poispäin.

— Niin, kuolee, vahvistivat toiset.

Hän kuuli heidän sanansa aivankuin jostain kaukaa.

Niin, hän kuolee. Mutta hän ei ole siitä pahoillaan.

Hän halusi vain yhä tovereita. valvoin hän kääntyi heihin päin.

Muudan heistä kumartui.

— Kärsit kovin pappakulta? kysyi hän tarttuen ukon käteen.

— En, kuiskasi tämä. Hänen olonsa muuttui aivan keveäksi, hän lakkasi tuntemasta omaa ruumistaan.

Mistä hän vapautui? Niin, hänet vapautettiin työntökärryistä, kahleista. Hän ei ole enää koira.

Hän koetti hymyillä.

Mikään ei ole kuolemaa keveämpää — kuiskaisi hän hengähtäen viimeisen kerran.

MAATALOUS

Kanojen sairauksia

Loiset sisäelimissä. — Kanoissa esiintyvien sisäelinloisien lajimäärä on sangen suuri ja laatuun nähden paljon monipuolisempi kuin ihmisten, mutta ottaessamme näistäkin vain tärkeimmät ja tavallisimmat voimme rajoittua seuraavien loislajien selostamiseen.

Sukkulamadot. — Sukkulamato on kanoilla tavallisin suolistoloinen, joka voi toisinaan kanaloissa saada aikaan paljon tuhoa. Se esiintyy kanoissa kahtena lajina: suurena 3—12 sm. tai pienenä 1|2—1 1|2 sm. pituisena, joista pitempi on yleisempi ja vaarallisempi. Pitkä sukkulamato on kiemurainen, väritään kellertävä ja asettuu tavallisesti kanan ohutsuoleen sekä joskus umpisuoliin. Toisinaan tavataan se suoliston ulkopuolellakin vapaana vatsaontelossa. Pieni sukkulamato taas on jokseenkin suora, melkein valkoinen ja pesiytyy tavallisimmin umpisuoliin.

Sukkulamadon munat joutuvat ruuan mukana kanan suolistoon ja kehittyvät siellä muutamissa vilkoissa täysikasvuisiksi. Matojen vahingollinen vaikutus johtuu siitä, että madot hampaistetuilla "hakahuulillaan" ärsyttävät ja vahingoittavat suoliston seinämää, saaden aikaan vakavia tulehduksia ja suonrahaisia kuollokohtia limakalvoihin. Jos matoja on runsaasti, voi suolisto niistä tukkeutua ja suoliston seinämät pahasti laajeta. Madot käyttävät hyväkseen suolistossa olevia ravintoaineita ja verta, aiheuttaen siten isäntäeläimelleen pahoja ravitsemishäiriöitä.

Oireet. — Sairaat ovat velttoja, uneliaita, syövät huonosti ja ovat janoisia. Ulostukset ovat vetelää ja limaisia. Sairaat laihtuvat ja kuolevat heikkoina ja vähäverisinä.

Hoito. — Jos kanoissa on sukkulamatoja, voi niitten olemassaolon tavallisesti huomata ulostuksista. Matojen poistaminen voidaan toimittaa seuraavalla tavalla: sairaille annetaan aamulla glaubersuolaliuosta. 5 teelusikallista (liuos: 10 g. glaubersuolaa 100 g. vettä) ja pidetään nälässä koko päivän. Seuraavana aamuna annetaan matoja tappavana lääkkeenä tärpättiöljyä, jossa on sama määrä ruokaöljyä, 2—4 teelusikallista. 3 tuntia myöhemmin annetaan taas glaubersuolaa. Hyvällä menestyksellä voidaan käyttää myös tupakkaa (atteltä tai hyvin kuivattuja lehtiä, jotka on hienonnetu jauhoksi), jota sekoitetaan kanoille päivittäin annettavaan kuivarehuun suhteessa 1:50 (20 g. tupakkaa 1 kg. kohti kuivarehua) ja syötetään 1—4 viikon aikana.

Lapamadot. — Lapamato on myös kanoilla jokseenkin yleinen suolistoloinen. Se on litteä, valkoisen kellertävä, osiin jakautunut mato, joka on suhteellisen leveä, pääpuoli kuitenkin kapeampi ja itse pää pieni kuin nuppineulan pää. Suuruus vaihtelee lajien mukaan 1 mm—23 sm.

Häntäpäässä olevat littcät osat, jotka ovat "kypsiä" (täysin kehittyneitä), irtautuvat ja joutuvat ulostusten mukana kanatarhan maaperään. Siellä ne hajoavat ja siten vapauttavat itsessään olleet madon munat, jotka säilyvät elinvoimaisina viikkokausia ja kehittyvät edelleen, jouduttuaan sattumalta kärpäsiin, perhosiin, hyttysiin, muilassa oleviin matoihin y.m.s. Kanojen saadessa ravinnokseen tällä tavalla säästutettuja hyönteisiä y.m. joutuvat myös lapamadon alkiot kanan suolistoon jossa ne lopullisesti kehittyvät uusiksi madoiksi.

Oireet. — Madot käyttävät mitä suurimmassa määrässä hyväkseen suolissa löytyviä isäntäeläimelle tarkoitettuja ravintoaineita aiheuttaen siten sairaissa heikkoutta, laihtumista ja verenvähyyttä siinä määrin, että kuolema voi olla seurauksena. Ne ärsyttävät ja vahingoittavat suoliston seinämiä saaden aikaan pahojakin tulehduksia ja erittävät itsestään myrkyllisiä aineita, jotka yhä enemmän tulehduttavat suolistoa ja aiheuttavat vaikeata verenvähyyttä. Yleensä ovat oireet samanlaatuisia kuin sellaisilla kanoilla, jotka ovat sukkulamatojen saastuttamia.

Hoito. — Ei ole varsin helppoa todeta, onko kanoilla lapamatoa. Toisinaan voi ulostuksessa olla madon osia, jonka perusteella voi taudin määritellä, mutta tavallisesti tulevat madot ilmi vasta ensimäisen uhrin kuoltua, kun raadonavauksessa on todettu niitten olemassaolo. — Lääkkeellinen hoito on aivan sama kuin sukkulamadoissa.

Tarttuvat taudit eli sellaiset, jotka pienten, silmin näkymättömien taudin aiheuttajien (bakteereitten y.m.) kautta joko suoraan tai, kuten tavallista, ulostusten, ravinnon, juomaveden y.m. välityksellä voivat sairastuttaa useita kanalan yksilöitä yhtaikaa ja jotka siten voivat saada kanalassa aikaan varsin suurta tuhoa.

Jos kanalassa epäillään puhjenneen jonkun tarttuvan taudin ovat hyvät neuvot kalliita. On ryhdyttävä mitä perusteellisimpiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi ja sen laadun selville saamiseksi.

Valkovatsuri. — Valkovatsuri on tätä nykyä tärkein t.s. vaarallisin tarttuva tauti kanojen keskuudessa ja on suorastaan pelottavassa määrässä levinnyt kautta kaikkien maanosien tuhoten varsinkin kananpoikasia, jotka ovat sangen alttiita taudille ja joista kerran tartunnan saatua kuolee 40—100 pros.

Taudin aiheuttaja on eräs bakteeri (b. pullorum), joka tarkemmassa tutkimuksessa (mikroskooppisessa) on helposti löydettävissä kuolleitten veressä ja sisäelimissä. Tartunnalle alttiita ovat varsinkin alle 3 viikon ikäiset kananpoikaset, ja jos saastutus tapahtuu ensimäisinä päivinä kuoriutumisesta, kuolevat sairastuneet säännöllisesti kaikki. Sitäpaitsi voivat täysikasvuiset kanat myös saada tartunnan, sairastua ja kuollakin. Usein kuitenkin jäävät kanat näennäisesti terveiksi ja munintakykyisiksi, kantaen kuitenkin itsessään bakteereita ja ollen siten suurena vaarana koko kanalalle. Sitäpaitsi ovat tällaisten kanojen munat usein saastutettuja (18 prosenttia), mistä on seurauksena, että niistä haudotettaessa pokaset jo kuoriutuessaan ovat sairaita ja kuolevat säännöllisesti kaikki, ehdittyään sitä ennen mahdollisesti tartuttaa terveistäkin munista kuoriutuneet.

Oireet kananpoikasilla. — Poikaset, jotka ovat saaneet tartunnan joko munassa tai ensimäisinä vuorokausina kuoriutumisesta, ovat heikkoja, haluttomia ja huonosti kehittyneitä. Niillä puuttuu ruokahalu kokonaan ja sairauteen liittyy tavallisesti ripuli, jolloin ulostus on keltaisen valkoista, juoksevan puuromaista, limansekaista, kehittyen myöhemmin vetiseksi valkoiseksi tai vihertäväksi. Ulostusta liimautuu toisinaan peräaukon ympärille, kasaantuen ja kuivuen siihen niin runsaasti, että peräaukko tukkeutuu ja ulostaminen on mahdotonta. Tällöin piipittävät poikaset tuskallisesti. — Silmät ovat tavallisesti kiinni koko sairauden ajan, joka päättyy kouristuksiin ja kuolemaan.

Oireet täysikasvuisilla. — Jos poikaset ovat taudin saadessaan yli 4 vuorokauden ikäisiä, kestävät ne sen usein ja paranevat tavallisesti sairastettuaan ensin useita viikkoja. Tämä paraneminen on kuitenkin usein näennäistä, niin että ruumiissa yhä piilevät bakteerit voivat saada ylivallan (varsinkin keväällä muninnan ollessa korkeimmillaan) ja sairastuttaa kanat, joista osa tällöin kuolee. Sairaat ovat haluttomia ja vetäytyvät syrjään. Ruokahalu puuttuu, jano sitävastoin lisääntyy ja ulostukset ovat keltaista, valkoista tai vetelää. Valkeammin sairaat joutuvat lopulta jonkinlaiseen unitilaan ja kuolevat lopullisesti heikontuneina. — Suolisto on voimakkaasti punehtunut, maksa ja perna usein suuresti turvonneet ja erinäisissä sisäelimissä, varsinkin maksassa, sydämessä ja keuhkoissa tavataan pieniä harmaankellertäviä pesäkkeitä. Munasarjassa on yksi osa keltuaisrakkuloista muuttunut, ollen pinnaltaan himmeitä, muodoltaan kulmikkaita ja sisältäen keltaisen ruskeata, usein paksua ja sitkeää massaa.

Hoito. — Valkovatsuriin sairastuneitten hoito on yleensä tuloksetonta. Pääasiana on pidettävä taudin leviämisen ehkäisemistä, jolloin on otettava huomioon seuraavaa: koska tauti leviää tavallisimmin ulostusten kautta, on pidettävä huolta mitä ankarimmasta puhtaudesta. Ruoka-astiat, vesikupit, pesät, kattiat ja orret on puhdistettava päivittäin ja varsin tarkkaa huolta on pidettävä ulostusten pikaisesta poistamisesta ja hävittämisestä. Hautomakoneet on puhdistettava jokaisen haudonnan jälkeen, keinoemot samoin. Keinoemon lattiaan voidaan pingoittaa jokseenkin tiheäsilmäinen rautalankaverkko, jolla poikaset oleskelevat ja jonka alapuolelle on järjestetty helposti puhdistettavia peltilevyjä. Näille levyille putoavat verkon läpi poikasten ulostukset, jotka niin ollen elivät ehdi saastuttaa terveitä. Kaikki kuolleet on tarkasti hävitettävä. Taudin selville saaminen kanalassa ei ole omin voimin helppoa. Valkovatsuri on epäilyksissä aina silloin, jos vastasyntyneitten poikasten joukossa sattuu lukuisia kuolemantapauksia ja jos vanhemmista silloin tällöin joku kuolee oireitten ja elinmuutosten ollessa sellaisia kuin edellä on mainittu. Jos epäilykset ovat oikeutettuja, on parasta heti kääntyä lähimmän eläinlääkärin puoleen, joka erinäisten tutkimusten avulla voi saada asiaan selvyyttä.

Jos kanala on toistaiseksi aivan vapaa valkovatsurista, on koetettava se myös sellaisena säilyttää, jolloin esim. tulee hankkia siitosmunat ja poikaset sellaisista kanaloista, joissa todistettavasti ei ole valkovatsuria.

Jos taas kanala on saastutettu, on toimittava kuten edellä on kerrottu ja sen lisäksi koetettava päästä selville kanalan kaikista emoista ja —"salasairaista" (bakteerien kantajista), ottamalla kanalan asukaista kokonaisuudessaan verikokeiden avulla vaaralliset yksilöt voidaan määritellä. Näistä on vielä hat ja huonot munijat heti lopetettava, nuoremmat hyvät munijat eristetään aj jätetään eloon munintakauden loppuun, jolloin nekin lopetetaan ja kanalassa pannaan toimeen täydellinen puhdistus.

Kuten sanottu, on lääkkeellinen hoito tavallisesti tuloksetonta. Kuitenkin on todettu, että piimällä on hyvä vaikutus sairastuneisiin ja ominaisuus estää levenemistä, josta syystä on edullista epäilyksissä tapauksissa aina pitää sitä kanojen ja poikasten saatavissa rajaton määrä.

Coccidiosis (lue: koksidiosis). — Tämä tauti, joka kanlinninhoitajille on peloittavan tuttu, voi kanalassakin saada aikaan pahaa tuhoa.

Coccidiosis on sangen tarttuvaa ja taudin aiheuttajat kykenevät säilymään eläinruumiin ulkopuolellakin pitkähkön ajan. Tartunta leviää ruuan ja juomaveden välityksellä, johon taudin aiheuttajat joutuvat saastutettujen eläinten ulostuksien mukana.

Taudille alttiita ovat erikoisesti nuoret muutamien viikkojen ikäiset poikaset, joilla tauti tavallisesti on hyvin nopeasti tappavaa. Helposti sairastuvat myös nuorikkonat, ja muutamien kuukausien vanhat, jolla taudinkulku on pitkäaikaisempi, loppuen niilläkin tavallisesti kuolemaan. Vanhemmat eläimet eivät ole läheskään yhtä vastaanottavaisia, ne osoittavat tuskin minkäänlaisia oireita ja voivat parantuakin, jääden usein silloin n.s. taudinkantajiksi, eli ovat itse täysin terveitä, mutta voivat siitä levittää tartuntaa ympäristöönsä.

Oireet. — Tauti keskittyy tavallisimmin suolistoon ja oireet alkavat pahalla ripulilla, ulostusten ollessa vetelää, valkoista tai vihertävää ja limamaista. Ripuilla eivät paranna mitkään lääkkeet, sairaat eivät syö, niillä on sylkivuotoa, ne heikkenevät ja laihtuvat. Harja muuttuu sinertäväksi. Poikaset kuolevat 2—4 päivän kuluessa, vanhemmat taas pahasti laihtuneina 4—8 viikon jälkeen.

on uusi, juuri ilmestynyt runokokoelma, M i k k o R u t a s e n kirjottamia runollisia helmiä. Rutasen runot ovat halutuimpia lausujille, niiden tempo on vaikuttava, kiinnittäen lausujan ja kuuntelijan runon aiheeseen. Mutta yksin emme tunne tyydytystä runokielen kaipuullemme siitä, mitä kuulemme runoja lausuttavan, vaan suomalainen työläinen tuntee tarvetta sellaiselle jalostavalle lukemiselle kuin on runous omakohtaisesti.

Taistelun Säveliä täyttää ne vaatimukset mitä työläisrunoilijalle voidaan asettaa, josta takeena on Rutasen tunnettu nimi aikaisempien teoksiensa kautta, joista etutilalle voimme tämän uuden teoksen asettaa.

Kirjassa on 93 sivua ja sisältää 39 runoa. Hinta 40 senttiä. Kirjaa saa kaikilta asiamiehiltä ja Vapauden haaraliikkeistä.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on vaihdettavan tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta kohtaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. A. Aho ja K. Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM;

C. A. STENBACK, VALITTAA ostajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M. Maine ja S. Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block. Fort William.

MONTREAL, QUE.

RAUHAN TUOMARI E. HELSberg (Commissioner of the Superior Court). Lakiasioita, asiakirjoja, lainopillisia neuvoja, käännöstyötä, virallisesti leimataan asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, myöskin palovakuutuksia. 226 St. Monique St. Puhelin Harbor 8336, Montreal, P. Q.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

TORONTO, ONT.

HUONEITA VUOKRATAAN JA palveluspaikkoja aina saatavana, etutila paikalla asuvilla. L. Anderson, 176 Huron St., puhelin Trinity 2120.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

Scandinavian Bakery

tarjoaa Kuivaa leipää, Korppuja Limppua, Ruisleipää sekä muita leipomotuotteita. Lähetetään kaikkialle itä-Canadassa. os.:

512 St. Martin, Montreal, Que.

Suomalainen Käherrysliike

19 Kirkland St.,
Kirkland Lake, Ont.

Jotka aikoo ottaa kuuden kuukauden kiharat, niin edullisin aika on tehdä se elokuun loppuun mennessä, sillä se maksaa vain $8.00.

Ruth Lindfors

(TT

Hieroja Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä

9—11 ap. 2—9 ip.

Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 — (TL

East Windsorin Sauna

auki joka keskiviikko, torstai ja perjantaina kello 1—11 j.p.p. Lauantaina 12—12 j.p.p.

John Mekkonen

Puhelin Burnside 1831 J.
255 Cadillac St., Windsor, Ont.

Kaasua vatsassa

Jos kärsitte pöänkivusta, jatkuvasta umpitaudista, kaasuisesta vatsasta, vatsakivuista ateriain välillä, unettomuudesta, tai jos ette voi syödä joitan ruokalajeja, ja jos on nüppyjä kasvoissanne jne., niin teillä on Sappitauti.

Arv. P. A. Lignell.

Nyt voin kiitollisuudella ilmoittaa, että olen Sappitaudin lääkkeestä No. 33 löytänyt täydellisen avun, ja tiolla voin sanoa että olen vapaa siitä kauheasta Sappivaivasta, jota olen vuosia kärsinyt ja olin jo epätoivoinen enkä muuta odottanut kuin kuolemaa.

Ihmiset ihmettelevät kun näkevät minun parantuneen ja voimistuneen, että mikä on saanut minussa niin suuren muutoksen aikaan.

Tämän voitte käyttää, jos niin haluatte, sanomalehdissä. — Mrs. Mary Koski, Tower, Minn.

Tilatkaa lääke No. 33 — Hinta $2.50.

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Sudbury

POIKKEUKSELLINEN SUNNUNTAI

Sudburyn ja ympäristön asukkaat ovat pyhän seutuna käyttäytyneet harvinaisen rauhallisesti, tämä ollen ensimäinen kerta pitkään aikaan, kun mitään onnettomuuksia, hukkumisia, tappeluita t.m.s. ole tapahtunut.

Poliisioikeudessa tänään tulee muutamien muiden juttujen lisäksi esille myöskin syyte Väinö Paanasta vastaan puukottamisesta, mikä tapahtui viikko sitten ja jonka tuloksena Toivo Lind joutui sairaalaan. Lind on toipunut niin paljon, että pääsee tänään pois sairaalasta. Jutun käsittely oikeudessa kumminkin lykkäytynee tuonnemmaksi.

VÄKIJUOMASAKKOJA RUNSAASTI

Viime viikon loppupuolella olivat poliisit vierailleet useissa paikoissa epäiltynä viinan myynnistä. Sudbury Hotelin parturisapan omistaja J. Harbor pääsi vapaaksi 500 dollarin takauksella, kun hänen asunnostaan parturisapan takana tavattiin useammanlaatuisia väkijuomia jäissä sekä useita miehiä juopottelemassa.

Mabel Dugay, Helen Slobolsky ja Walli Anderson maksoivat poliisioikeudessa 100 dollaria ja kulut kukin, kun heille kuuluvia väkijuomia tavattiin muualta kuin yksityisasunnosta.

Oskar Machon maksoi sakon koiratorpan runnaamisesta, mutta Chick Holland joutui rahanpuutteessa menemään 2 kuukaudeksi linnaan. Hollandin asuntoon väkivallalla tunkeutuessaan huomasivat poliisit miehen ja naisen puittavan pakoon kellariin. Vähäistä ennen poliisien saapumista oli säkillinen tyhjiä ja täysiä kaljapulloja heitetty kellarin ikkunasta alas. Hollandin uskottiin tehneen tämän ja joutui hän senmukaisesti tuomituksi syytettynä väkijuomien omistamisesta.

HYVÄSYDÄMISYYTTÄKÖ?

Joskus tekevät viranomaiset ystävällisyyttä osoittavan työn, kuten viime viikollakin, kun eräälle Ford-nimiselle perheelle varustettiin ruokaa ja matkalippu täältä Port Arthuriin. Perhe kolmen pienen lapsen kanssa oli lähtenyt Ottawasta jalkaisin matkalle Winnipegiä kohti, jossa miehellä oli toivoa saada jonkinlainen työ. Tähän mennessä oli perhe joutunut matkalla kärsimään suunnattomasti kurjuutta. Kun ei Sudburyssäkään mitään voitu perheen hyväksi tehdä, oli vähän niinkuin pakko lähettää heidät eteenpäin. — Ovatkohan nämä ainoat samassa asemassa olevat?

Räjähti — mies säilyi

OTTAWA, elok. 22. — Kolmekymmentä paunaa dynamiittia, mikä vahingossa räjähti Ottawan lähellä olevassa kivilouhimossa Sam Royn käsitellessä sitä, heitti hänet 30 jaardin pituisen matkan, hajoitti sen kojun missä hän työskenteli ja särki rakennusten ikkunat useiden mailien laajuisella alueella ympäristöllä.

Royn toinen silmä ja käsivarsi paloivat ja sai hän muitakin pienempiä vammoja, mutta hänen tilansa ei ole kuitenkaan vaarallinen. Neljä muuta työläistä sai myöskin vähäisempiä vammoja.

Roy valmisti räjähdysainetta pienessä kojussa, jolloin se jollain tavoin räjähti ennenaikaisesti. Seikka, että räjähdysaineet olivat jonkun matkan päässä päämakasiinista, esti tuhoisamman räjähdyksen syntymästä.

Työtoverit eivät voi käsittää, kuinka Roy säilyi hengissä, kun dynamiitti räjähti melkein hänen käsissään ja kojukin lensi korkealle ilmaan.

Liikenne Oshawan satamassa lisääntynyt

OSHAWA, elok. 23. — Oshawan kauppakamarin antaman selostuksen mukaan on laivaliikenne Oshawan uudesta satamasta lisääntynyt huomattavasti. The Tre Line Navigation yhtiö lähettää nykyään satamaan kuusi laivaa viikossa, kolme itään ja kolme länteen päin menevää. Yhtiön virkailijat ovat tyytyväisiä satamaan ja aikovat lisätä liikennettä.

"Järkyttävä" itsemurhan syy

NEWARK, elok. 23. — "Anna minulle suutelo, tahi minä surmaan itseni", sanoi 62-vuotias John Singler 16-vuotiaalle Florence Crowley'lle. Tyttö kertoi poliiseille kieltäytyneensä, minkä vuoksi läkäs Singler meni viereiseen huoneeseen työn kotona ja ampui itsensä kuoliaaksi.

Viiden huoneen kalusto myytävänä

ja talo vuokrataan, viisi huonetta ja paati.

A. MÄKINEN
Puhelin 2583
370 Albert St., Sudbury, Ont.

S. J. Rosegroven Osasto

Järjestää

SYYSJUHLAT

Elok. 30 ja 31 päivänä

Lauantaina elok. 30 p. aletaan

TANSSILLA

KELLO 8 ILLALLA

Sunnuntaina 31 p. aletaan kello 11 a.p.

OHJELMASSA:

TERVEHDYSSANAT
YHTEISLAULUA
RUNO
LAULUA
SOITTOA
KERTOMUS y. m.

Kenttäurheilu

aletaan kello 1 iltapäivällä, jossa tulee olemaan urheilua miehille — naisille — pojille alle 18 ja alle 15 ja viestinjuoksua. Kentällä on myös nuolen- ja renkaanheittoa ja naulanlyöntiä. Kaikissa jäetaan 3 palkintoa.

TERVETULOA JUHLIMAAN

JUHLATOIMIKUNTA

C. S. J. Port Arthurin Osaston Näyttämö

Esittää

"SUKULINNASSA"

6:ssa näyt., kirj. Mrs. Henry Wood,
suom. Eilla Alavalta

Lauantaina elok. 30 pnä 8.30 i.p.

Henkilöt:	Esittäjät:
ARCHIBALD CARLYLE, lakimies	Eino Hoffren
CORNELIA, edellisen sisar	Tyyne Siilman
ISABEL, Carlylen vaimo, myöhemmin madame Vine	Lempi Palo
LOORDI MOUNT SEVERN, Isabellan holhooja	Antti Kari
TUOMARI HARE	Pappa Hillman
RICHARD, hänen poikansa	Geo Saivo
Barbara, hänen tyttärensä	Elsie Peuramäki
FRANCIS LEVISON, elostelija	Edvin Suksi
DILL, Carlylen yksityiskirjuri	Frans Mäkilä
JOYCE, palvelija East Lynnessä	Marget Tuomi
Wilson, palvelija East Lynnessä	Frans Huhtala
WILLIAM, Isabellan ja Carlylen poika	Kertu Koski
POLIISI	— — —

Pääsyliput:

Etumyynnissä 40c —— Ovella 45c

PAITASILLAAN GILJOTINILLE

Augustine Agognen, 27-vuotiaan nuoren naisen tuomitsi Orleansin oikeus kuolemaan sen johdosta, että hän oli murhannut äitinsä saadakseen hänet periä.

— Teidät teloitetaan julkisesti Orleansin torilla, lausui oikeuden puheenjohtaja murhaajattarelle, joka kirkuen valpui lattialle. Ja tehdän on kuljettava paljain jaloin kaupungin katuja giljotiinille ylänne ainoastaan valkoinen yöpuku ja musta huntu päässä, kuten äidinmurhaajista on säädetty.

Ranskan lain mukaan, jossa tällaisen tapauksen varalle on jäljellä eräs keskialkainen pykälä, täytyy isän- ja äidinmurhaajien aina kulkea paljain jaloin kaupungin katuja teloituspaikalle ainoastaan paita yllään. Tätä määräystä ei ole kuitenkaan sovellutettu vuoden 1880 jälkeen.

ASIAMIEHET!

Rakentakaa uutta menetetyn tilalle

HALUTAAN

Kunnollinen Housu- ja Liivirääätäli haluaa työtä joko tunti- eli kappalepalkalla.

Vastaukset voi lähettää osoitteella

EMIL KORPI,
118 Huron St.,
SAULT STE. MARIE, ONT.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintk- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal,
room 918
(Corner St. Catharine and Stanley
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajia Canadassa: Konsuli Erick J. Kerte, Port Arthur, Ont. — Adie Saarimäki, 319 Bay St., Toronto Ont. — H. P. Albert Hermanson 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Coppe Cliff, Ont. — Charles E. Magnuson, 54 Dock St., Saint John, N.B — G. W. Törnroos, 551 Howe St. Vancouver, B.C.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, mustaa, valkoista, mustalaisväriä, auringon paahtuma punaa, No. 2 ja No. 3, puikko	.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.50
Steinin Cold Cream, 8 unssia	.75
Nenäkittiä, asia	.40
Valkoista ja vaaleanpunaista kasvopuuteria, rasia	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punaista, jaardi	.75
Partaliimaa, pullo harjan kanssa	.75
Wheatcroft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin y.m.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Steinin "Lining Color", tumman ja vaalean ruskeaa, harmaata, puikko	.40
Huulipunaa, puikko	.30

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen M:kka

3925

Canadan Dollaristo

Lähetyskulut:

10c lähetyksistä alle $20.00, 60 lähetyksistä $20.00—$49.99, 80. lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset $500.00 ja siitä ylös $3.00, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivaplettejä myydään.
Tiedustakaa pitettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

JOHN WIRTA,
157 Broadview Ave., Toronto, Ont.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, On.

MRS HILJA KOSKELA,
Box 183, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

ANTOI HÄNELLE RAUHALLISEN JA VIRKISTÄVÄN UNEN

Ihmiset, joilla on heikot hermot tulisi lukea tämä kirje Mr. William Wells'iltä, Pittsburgh, Pa. Hän sanoo: "Kun aloin ottamaan teidän erinomaista lääkettänne, olin hirveän hermostunut enkä voinut nukkua öisin. Töitä tehdessäni vedin jalkojani suurella vaivalla eteenpäin. Nyt voin nukkua öisin ja työ käy minulle helposti. Voin kiittää Nuga-Tonea siitä mitä se on saanut aikaan minulle."

On joutavaa kärsiä huonosta ruuansulatuksesta, huonosta ruokahalusta, kaasuisesta tai paisuvasta vatsasta tai suolistosta, hitaasti toimivasta maksasta tai jalommista elimistä, heikoista munuaisista tai virtsarakosta, päänkivusta, pyörrytyksestä, heikoista hermoista, tai kadottaa painoa ja voimaa, kärsiä lihaskivuista tai yleisestä heikkoudesta, unettomuudesta tai mistään muusta samanlaisesta häiriöstä, sillä Nuga-Tone parantaa teidät ja lisää voimaanne ja vastustuskykyänne. Nuga-Tonea on myytävänä kaikkialla missä lääkkeitä myydään. Jos ei välittäjällänne ole sitä varastossa pyytäkää häntä tilaamaan sit teille tukku-rohdoskauppiailta.

Parturin tuoli

ja siihen sopiva huoneisto myydään tai vuokrataan hyvällä paikalle suuren työmaan lähellä.
Kysykää kirjeellä

Box 97 Beauharnois, Que.
Nähtävänä Hannah St. 45.
(202)

POJAT!

Saatte puhtaan singeli bedin, kun tulette ruuminkitalooni Sudburyssa. Paikka sijaitsee Liberty haalin vieressä.

J. MÄKYNEN
Phone 2152 Box 167

The Monarch Drug Store Ltd.

HEARST —— ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

Hyvässä kunnossa oleva

6 ruumainen talo

myytävänä halvalla.

Talossa on valot sekä kääsy, myös keskuslämmitys johdettuna joka huoneeseen.
Lähempiä tietoja antaa suullisesti tai kirjeellä

ARTHUR AHO
58 Aldwych Ave.,
Toronto, Ont., Canada.
Suomalainen

Hammaslääkäri

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.

Konttori puhelin 190

Asunto puhelin 1139
SUDBURY ONTARIO

MATKAILIJAKOTI

— ja —

RUOKALA

SENJA HEIKKILÄ

1342 St. Antoine St., Montreal, Q.

HALUTAAN VUOKRATA

3-henkinen perhe haluaa vuokrata huoneen ja keittiön, heti tai 1 päivästä syyskuuta. Vastaukset vuokrailmoituksineen pvydetään lähettämään osoitteella.

Nim.: No. 360. Kaksi huonetta
Box 69., Sudbury, Ont.

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 Sudbury, Ont.

Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

—— VÄLITTÄÄ ——

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v.	$1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta	.50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk.	.25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta $6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk.	2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta	1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta	.50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., 25 s. kpl., 1 vk.	2.50
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu	1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk.	3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk.	6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.	3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.	3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v.	6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, vuosik. $3.00; ½ v.	1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v.	$3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta	6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta	2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta	1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta	6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta vk. $4.00, ½ v.	$2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v.	1.50
KOMMUNISTI, Leningrad vuosik. $4.00, ½ vk.	2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa	1.00
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk.	1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk.	2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsh, Russia; 6 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik.	4.50
VAPAUS, Leningrad, 6 kertaa viikossa 1vk. $6.00, ½ vk.	3.00
REVONTULET, Oulu vuosik.	2.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik.	3.25
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk.	3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ¼ v.	3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa	3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk.	1.05
VIESTI, teoreettistieteellinen kuukausilehti, 1 vk. $2.50, ½ vk.	1.40
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk.	1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa	1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik.	2.00

Yllaolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

TILATKAA kopiopaperinne Vapaudesta!

Olemme onnistuneet saamaan kestävyydestään hyväksi tunnettua englantilaista kopiopaperia. Tämä paperi taataan 3 vuoden ajaksi, että ei kuivu eikä tule käsiin. Meillä on tätä olemassa kahta eri kokoa. Tavallista konekirjoituskokoa ja isompaa kokoa. Isompi kokoa laatikon hinta $2.50 ja pienempää $2.25.

Osastot, osuuskaupat, näytelmäseurat, näytelmäkerojen johtajat ja monet muut yksityiset, jotka paperia tarvitsette kopiopaperia, tilatkaa tällä huokealla hinnalla laatikko. — Meiltä saatte myöskin konekirjoituspaperinne. Hinta 35 senttiä pauna.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, Ont.

WEST & COMPANY

Sekatavarakauppiaat

HEARST ONTARIO

Hyvät arvot sekä alhaiset hinnat.
Me ostamme keväällä kuorittuja kuusipaperipuita.

Tervan, Tärpätin, Pikiöljyn sekä Puuhiilten Jälleen Myyjät ja Tarvitsijat

Näitä tuotteita tarjoaa teille The Mattawa Pine Tar Co. juuri valmistuneesta tehtaastaan. — Ensiluokan tavara — kohtuulliset hinnat.

THE MATTAWA PINE TAR CO.

MATTAWA ONTARIO

HUOM.!

Olen alottanut

VAATTEIDEN KORJAUS- JA PRÄSSÄYSLIIKKEEN

448 Queen St. W. Toronto, Ont.

samassa rakennuksessa, missä on Toronton Työläisten Osuusleipomo, toinen lattia. Katsokaa nimikilpeä ovessa.

Samalla myös edustan Vapautta kaikissa Vapauden liikeasioissa.
Käyttäkää työläisten liikettä Vapautta

Käyttäkää Työläisten Osuusliikettä.

Toveruudella

J. KAHILA

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suomi, Helsinki Sähköosoite: Työpankki
Perust. 1909

Omat varat 9½ milj. mk.
Hoitovarat yli 180 milj. mk.
KORKO SÄÄSTÖTILILLÄ .. 7 %
JOUKSEVALLA TILILLÄ 5 ½ %

Miljoin Teiltä liikenee rahaa lähettää Suomeen korkaa kasvamaan, uskokaa ne meidän huostaamme. Säästöpankkimme on maan suurimpia, kaikki sen haltuun jätetyt varat sijoitetaan varmasti ja varovaisesti yhteiskunnallisesti hyödyllisiin tarkoituksiin.

Säästöpankin vuosikertomus lähetetään pyynnöstä jokaiselle sitä haluavalle.

Talletuksia voi parhaiten lähettää postitse pankkisheksissä, joka on asetettu nimellemme. Lakimiehemme ja konttorimme suorittavat myös kaikkia toimeksiantoja.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit, Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA

avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M

Sudbury, Ont.
Puhelin 1444W - 467 Ontario St.

J. A. ERICKSON

Vakuutus- ja kiinteimistö asioitsija

Palovakuutuksia, automobiilivakuutuksia, Surety bondeja. Taloja ja lotteja myytävänä. Laillisia asiapapereita tehdään. Canadan kansalaispaperien hakemuksia täytetään.

Konttori Huron Chambers
P. O. Box 718, Sudbury, Ont.

Kelloseppä
Carl Sundholm
15 Lorne St.
(Liberty-haalin vieressä)
Puhelin 2152. Box 1671

Hei Kylpijät H

Uuden aikainen hiiterissä yleisön käytettävänä 4 kertaa kossa: Tiistaina, keskiviikko perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. Lauantaina 1 2 yöllä. Sauna sijaitsee:

55 Young Street
Lähellä C.N.R.

PUHELIN 495

Edward Latvala

Liha- ja Ruokatava
KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄ

Puhelin 844 — Box
71 Cedar St. — Sudbury